CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

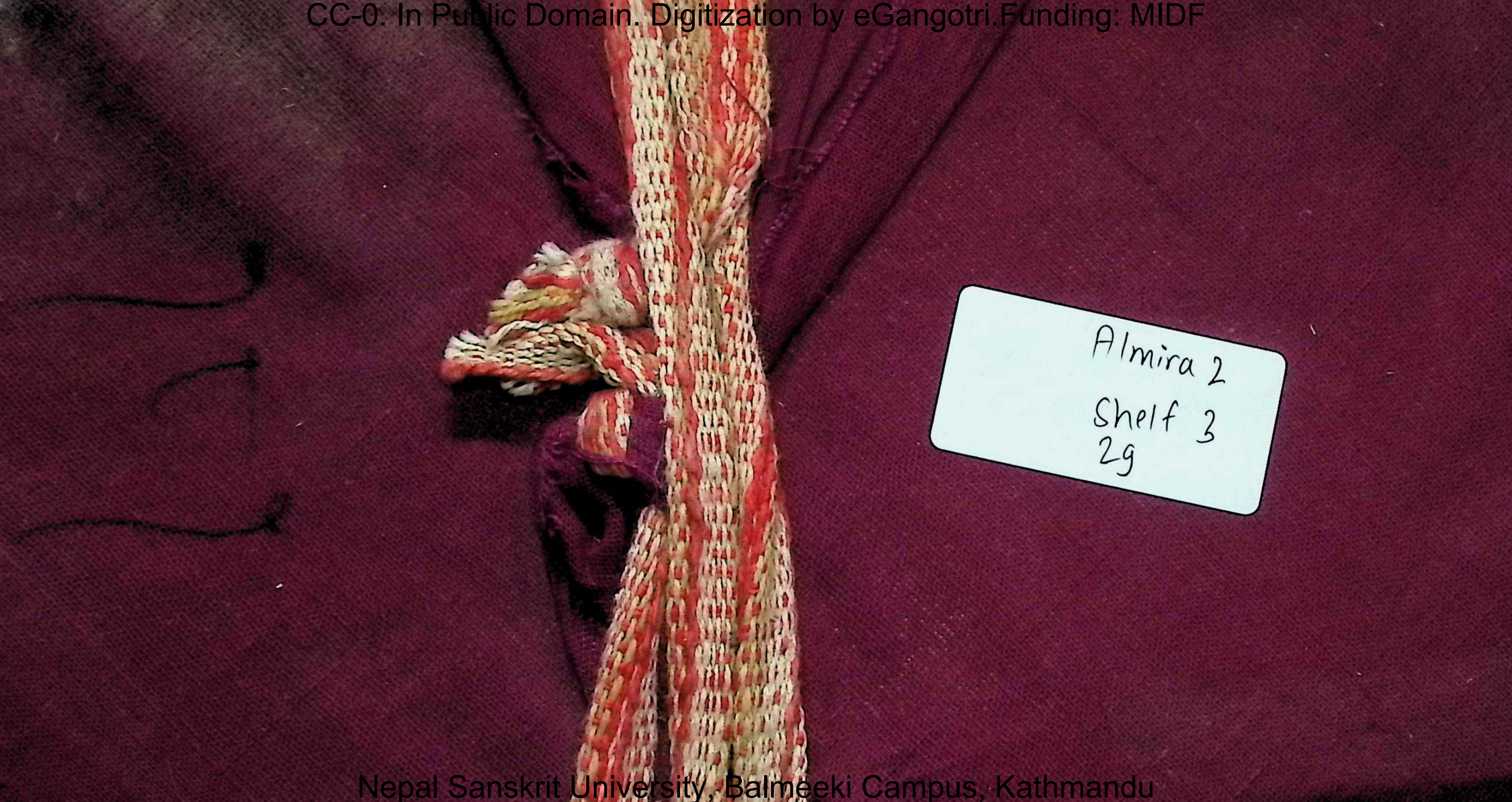

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

ह.नं. १५८२६

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

योगिनी विजय स्वरोदय

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

जनक १८२२

॥यो·वि·॥

॥१॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ ॥ महाभैरवाय नमः ॥ ॐ ॥ सद्योजातं शशांकशुभ्रवदनं सर्वज्ञकाम
प्रदं शृंगालं ललितं सुसौम्यवदनं श्रीवामदेवान्नमम् ॥ घोरं घोरकरालघोरवदनं घोरं
सुखं दक्षिणं पूर्वतत्पुरुषं सुशान्तवदनं त्रैलेन्द्रयोगेश्वरं ॥ १ ॥ ऊर्द्ध्वं मोक्षपदं सुशा
न्तवदनं शान्तं शिवं शाश्वतं पाताले वरहाटकेश्वरमुखं नागेन्द्रसंपूजितं ॥ नित्यं नि
त्यसुरासुरैः स्तुतिपदं यड्मूर्त्तिहुंकारकं सर्वज्ञे प्रणतोस्मि नित्यजगतस्त्रैलोक्यनाथं
शिवं ॥ २ ॥ यत्तत्वमंत्रगर्भं सकलशिवमयं हेतुनिर्वाणविश्वं ज्योतीनां पद्मखण्डं समस्तु
स्थुमिलसं लिंगरूपं विभक्तिः ॥ नानाभोगाधिवासं विविधनृपमहाशक्तियावद्धखंडन
त्वं विश्वगर्भं भुवनगदलनं भैरवो वः पुनातु ॥ ३ ॥ यन्नत्वं घोरघोषे सुरनिसुरसुराघो
रभिमान्धकारं घोरैर्घोरान्त्रमालैर्भ्रमति गुणगुणाविश्वगंधेश्वगृह्ये ॥ क्षितिकापालमो

॥राम॥

॥१॥

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

लेविक्रान्तनरास्थिरोभैरवंक्रांतरूपंनतत्वंमात्तरूपैःफणिमणिरविनंपातुवोभैरवेन्द्रः॥४॥
यन्नत्वंपिंगलोग्रैःस्फुटविकटजटाबद्धजूटोशशांकःसक्रुद्धंपिंगनेत्रंक्रान्तभृकुटिजयः
खड्गखट्वांगहस्तं॥पाशंशूलासिचक्रंवधनुडमरुकंसत्वसीमोन्नमांगन्नत्वंत्वमात्तम
ध्येसगणपरिवृतोपातुवोभैरवेन्द्रः॥५॥कण्ठक्रान्तांतजिह्वाशिरसिउडुपतिर्वामह
स्तेकपालंदेवीसंत्रासयंतेशवरुधिरवसाप्राशनोहस्तिचर्म॥तंदृष्ट्वागौरिभीताप्रसरि
तदशनानुःपुराप्रक्षिपंतीहाहेरुद्रःकिमेतद्वदतिगिरिसुतांभैरवोवःप्रमान्॥६॥
वेतालोलालवनंत्रीग्रथितशवशिरोश्रेणिभिर्व्यालराजैःनिर्जीतातालमालेप्रलयपरिक
लाभाधिभूयोविशेषः॥प्रक्रीडेमात्तचक्रेकृतपिशाचकरायग्रदाव्यग्रहस्ताप्रेतःप्रेतांज
स्रद्योविसन्तिघनघनापातुवोभैरवेन्द्रः॥७॥सतोमात्तंगचर्मःप्रसारितरुधिराक्तेनभ

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

स्मांगारेहंभूलाथींभिन्नसूत्रग्रथितशवशिरोप्रेतपद्मोर्मिमालः ॥ संध्याकालाट्टहासस्फुटद
शनटनाज्वालवक्रांतिघोरंरूपंवःपातुनित्यंशिखिकपिलजटाभारलग्निंदुखंडः ॥ ८ ॥
पातालंयस्यमूलःशकलदशदिशापल्लवंयस्यशाखातंत्वामावर्ज्जराजातिगुणितवलि
नाम्निन्दुमालावसान्वि ॥ आरूढोदेवहंसक्रमपविरहविध्वंचालनापक्षपातःक्रीडंतेसृष्टि
हेतोसकलकरयुतंलोमलीलांकरोति ॥ ९ ॥ कापालमेकवीरःसुरवरनमितंशूलख
ट्वाङ्गहस्तंचण्डंभीमाट्टहासंत्रिदशभयकरंसूर्यकोटिप्रभावं सर्वज्ञोनेकरूपमपरिमि
तगुणंभूतिसंहारकर्त्तासोमास्त्विस्तदाध्वस्वयमपिहरतांभैरवंमान्तकं ॥ १० ॥ प्र
चण्डफणीन्द्रकुण्डलंचिपितनासघोराननंकरालमनिभास्वरंविकृतवेशमन्मण्डितं ॥ जला
पस्फुर्ज्जांकीमरस्फुरत्कृशाराठास्थितंत्र्यहंत्रिनयनंहरन्तमिनमामितंभैरवं ॥ ११ ॥ महा

॥ राम ॥
॥ २ ॥

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

कालउवाच॥ ॐ॥ गुह्यस्तवं प्रवक्षामि महाभैरवनिर्गतं॥ भाषितं देवदेवेन भैरवेण म
हात्मना॥ १॥ महाशान्तिकमाध्यायदुर्निमित्तनिवारणं॥ सर्वपापहरं नित्यं दिव्यं देवासु
रनमस्कृतं॥ २॥ गुरुपूर्वक्रमेणैव साधकानां हिताय वै॥ भक्तिमुक्तिप्रदं नित्यं सर्वदुःख
नाशनं॥ ३॥ सिद्धिदं सुखदं चैव अपमृत्युमलापहं॥ योगिनी हृदयानन्द वीरेश्वर मर्द
कैर्तितं॥ ४॥ वामदक्षिणसामान्यं पवित्रं कल्मषापहं॥ निमित्तसिद्धसंघैश्च गुह्याद्गुह्य
तरं परं॥ ५॥ वह्वभं सर्वदेवानां सर्वक्षेत्रमयं महत्॥ तत्व भक्तिगतानां तु साधकानां हि
ताय वै॥ ६॥ एतत्कृत्वा विधिस्थानं मनः केवलिनां तथा॥ पञ्चवक्त्रविभागेन परापरवि
भागतः॥ ७॥ शान्तिदं सर्वभूतानां दुःखव्याधिविनाशनं॥ महाविघ्नप्रशमनं सदाविज
यवर्द्धनम्॥ ८॥ ग्रहदोषहरं नित्यं बालग्रहनिवारणं॥ सर्वक्षेत्रप्रदं नित्यं दुर्भिक्षमरणा

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

॥ यो.वि. ॥
॥ ३ ॥

पदम् ॥ ९ ॥ पराशक्तिविनिरक्रान्तं नादविंदुवलम्बितं ॥ पिप्पलादेयदेदिव्ये सर्वशांतिकरं परं
॥ १० ॥ शुद्धस्फटिकसंकाशं स्फुरचन्द्रकरोज्वलं ॥ पंचवक्त्रं जटाधारं त्रिनेत्रं विकृताननं
११ ॥ शशांकमूर्तिरवखंडेन मण्डितं वकुरूपिणां ॥ कपालमालिनं भीमं शूलखड्गांगधा
रिणां ॥ १२ ॥ महाप्रेतधरं भीमं भीमदंष्ट्राकरालिनं ॥ महाशक्तिगणाधारं वरदाभैकत
त्परं ॥ १३ ॥ चतुर्भुजंविशालाक्षं नागयज्ञोपवीतिनं ॥ महाप्रेतसमारूढं ध्यालकुंडल
मण्डितं ॥ १४ ॥ भैरवं भैरवाकारं शांतिमात्तुकरोतु मे ॥ कपालीमकलातीता सर्वदेवनमस्कृ
ता ॥ १५ ॥ शुद्धस्फटिकसंकाशं तुषारकिरणोज्वला ॥ उत्तुङ्गयौवनोपेता मध्यनीम्ना कृ
शोदरी ॥ १६ ॥ सर्वावयवसंपूर्णा जटामुकुटमण्डितं ॥ नेत्रत्रयन्वितं वाशासितपद्मास
नस्थितं ॥ १७ ॥ अभयोधरहस्ता च वरदानैकतत्परा ॥ सितवस्त्रधरा देवी रत्नाभरणा

॥ राम ॥
॥ ३ ॥

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

संयुता ॥ १८ ॥ पराङ्कगर्भसंभूता नाम्ना चैव मनोन्मनी ॥ दशानुभुक्तिमैश्वर्यं संप्रीता भव
ने सदा ॥ १९ ॥ हिमकुण्डेन्दुसंकाशा सर्वाभरणभूषिता ॥ रुद्रकेयानितं बाण्यहारकेयूरभू
षिता ॥ २० ॥ कपालखट्वांगधरा कुण्डलाभरणोज्वला ॥ नग्नरूपा च विद्दक्षा चतुर्वक्त्रा
महाबला ॥ २१ ॥ शवाशनरता नित्यं वीरवेनालवंदितं ॥ त्रियम्बिकत्रिमार्गस्था नागयज्ञो
पवीतिनी ॥ २२ ॥ घण्टाकपालसोभाढ्या नूपुरैरूपशोभिता ॥ रक्ताररोङ्गवा देवी प्रणता
र्तिप्रणाशिनी ॥ २३ ॥ करोतु मे महाशांतिकं कनायासमन्विताः ॥ शांतिग्रहात्मिका दिव्या पू
र्वमार्गे व्यवस्थिताः ॥ २४ ॥ जवाकुसुमसंकाशा सिंदुराख्याविग्रहा ॥ चतुर्मुखचतुर्बाहु
कण्ठकेयूरभूषिता ॥ २५ ॥ सर्वायुधधरा भीमा जटामुकुटमण्डिताः ॥ वज्रवैदूर्यरचिता
महामणिरलंकृता ॥ २६ ॥ कुण्डलाभरणोपेता चन्द्रार्द्धकृतशेखरा ॥ कपालमालपा

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

लाभिभूषिताविकृताननाः॥ २७ ॥ कराली कालं हन्तारी विष्णुदेहसमुद्भवा॥ प्रेतासननानिसंद
ष्टुरायासमन्विता॥ २८॥ शांतिकं रोतु मे मातः आयुरारोग्यसंपदः॥ दक्षिणस्यां स्थिता देवी सर्व
देवनमस्कृताः॥ २९॥ सुतप्तकनकप्रख्या काश्मीरोदकसन्निभाः॥ दिग्वासा मुक्तकेशी च
पीनोन्नतपयोधराः॥ ३०॥ रत्नाभरणादिव्याङ्गी वलकुण्डलभूषिता॥ चतुर्वदनसोभाढ्या
मुक्ताफलैरलंकृताः॥ ३१॥ मेखलारवकोपेता घुर्घुरैः रूपशोभिताः॥ कांचीभिः कटकैश्च
भैरक्षिपखरौडैरलंकृताः॥ ३२॥ त्रिशूलखड्गाङ्कधरां सिद्धसंघैश्च पूजिताः॥ प्रेतवाहन
संतुष्टा वरदानेकतत्पराः॥ ३३॥ चण्डाक्षी चण्डनिर्घोषा प्रतिष्ठांगसमुद्भवा॥ भीमवक्र
समोपेता आयुरारोग्यसंपदः॥ ३४॥ दशांतिकरोतु मे देवी वारुणादिश्यवस्थिताः॥ नीलजी
मूतप्रजाभा नीलपद्मसमप्रभाः॥ ३५॥ चतुर्वदनसंयुक्ता गोनासाङ्गैर्विभूषिताः॥ महाफ

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

शिफरणाटोपानुमुराडमालेरलंकृता॥ ३६ ॥ रत्नमेयालमालाभिमुशिडतापरमेश्वरी॥
जजामुकुटशोभाख्या अस्थिकुंडलमंडिता॥ ३७ ॥ कपालमालशोभेनामहाप्रेतकृतासना॥
व्याघ्रचर्मधरादेवीगजचर्मावगुंठिता॥ ३८ ॥ चतुर्भुजामहारौद्राशूलखट्वाङ्गधारिणी॥
हस्तकपालहस्तानुवरदामेकृतन्मरा॥ ३९ ॥ रक्तासर्वांकुलाभीमाउक्षश्रोणितनिर्झरा॥
त्रिचेतन्यात्रिमार्गस्थायोगिनीवृन्दवन्दिता॥ ४० ॥ महोत्कुय्यामहोत्काहामहाबलसमन्वि
ता॥ निद्धानिहृदयोभूताउदकादिकुसंव्यवस्थिता॥ ४१ ॥ सांतिंकरोतुमेनित्यंसर्वसिद्धिप्रदा
यिका॥ तत्वलावसमारूढाअनंतोपरिसंस्थिता॥ ४२ ॥ सान्द्रक्षोदधिमध्येमहापद्मव्यव(
स्थिता॥ गौतमश्चभरद्वाजोविश्वामित्रोमहामुनि॥ ४४ ॥ जमदग्निर्वशिष्टश्चकाश्यपश्चात्रि
रेवच॥ एतेसप्तऋषिख्याताअघोरंपूजयंतिच॥ ४५ ॥ महाशांतिकरःश्रीमत्पृष्टिर्वलविव

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

ईनं व्यापकानिर्मलाज्ञानाःसर्वमंत्रपदार्थका॥ ४६॥ तत्वानांवशमापन्ना अनंतोपरिसंस्थिता॥
अनन्ततक्षकश्चैव कर्कोटोवासुकीतथा॥ ४७॥ सपद्मशंखपालश्च महापद्मश्चकौलिके॥
सान्द्रकुंभोदधिमध्ये महापद्मेचसंस्थिता॥ ४८॥ क्रिचरंतिमहाकालंभैरवाज्ञाप्रचोदिताः
योगिन्यायोगसंजाता योगमार्गव्यवस्थिताः॥ ४९॥ सृष्टिभूतावलंविन्यःस्तुतिंनेयांकरोम्यहं॥
क्रोशुकीचन्द्रकांताभासकवक्त्रामहोत्कटा॥ ५०॥ नरकंकालमालाभिर्महामणिविभूषिता॥
त्रिशूलोघटहस्ताजुतर्जयंतीव्यवस्थिता॥ ५१॥ दंष्ट्राकरालविकटामहाहूसभवाहिनी॥ रु
द्रकोटिरमःशांतिकर्मसिद्धिंचशाश्वतीम्॥ ५२॥ प्रदद्यात्कूटसंकाशाभिन्नांजनसमप्रभा॥
दंष्ट्राकरालवदनागोनासाभरणोज्वला॥ ५३॥ पिंगलाक्षीपिंगजटाअस्थिमालाविभूषिता॥
भीमरूपामहाकायात्रिशूलोघटपाणिका॥ ५४॥ वीलवेतालनमितासिद्धचारणवंदिता॥

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

महाकालीविशालाक्षीकरोतुममशांतिकं॥ ५५ ॥योगिनीचक्रमेतत्तुनानायोनीश्वरान्वितं। से
वितंगणगंधर्वैःसर्वसिद्धिप्रदायकं॥ ५६ ॥करोतुमेमहाशांतिमायुरारोग्यसंपदं॥ अथनामा
न्तरोवृन्देव्यापकंसर्वतोमुखं॥ ५७ ॥लोकालोकान्तरंदिव्यंस्तुतिंनाशांकरोम्यहं॥ शरत्कुंडे
न्दुवर्णाभानानामणिविभूषिता॥ ५८ ॥त्रिनेत्रावृषभारूढानागयज्ञोपवीतिनी॥ जटाजू
टकृतोष्णीषाचन्द्रलेखार्द्धधारिणी॥ ५९ ॥महाफणिकृतोटोपात्रिनेत्राअधमूषणा॥ माहे
श्वरीदिशिसंभूताकरोतुममशान्तिकं॥ ६० ॥सान्द्रसिन्दूरपुंजाभाचतुर्वक्त्राचतुर्भुजा॥ दंड
कमण्डलुधराजयमुकुटमण्डिता॥ ६१ ॥माणिक्याभरणोपेताकृष्णाजिनविभूषिता॥ ब्रा
ह्मीचब्रह्मसंभूतावेदमंत्रपरिच्छदा॥ ६२ ॥वज्रवैडूर्यदीप्ताङ्गीहेमकुंडलमण्डिता॥ गरुडा
सनमारूढावनमालाविभूषिता॥ ६३ ॥हंसपृष्ठसमारूढाददातुममशांतिकं॥ राजावर्त

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

निभांदेवीशंखचक्रगदाधरः॥ ६४ ॥पितवस्त्रछदासौम्यामेखलाभरणोज्वला। नीलोत्पलकांतो
टीयाजेन्द्रमेखलशोभिताः॥ ६५ ॥मुक्तादानविचित्रांगीवैष्णवीविष्णुसंभवाः॥ सिद्धगंधर्वनमि
ताकरोतुममशांतिकं॥ ६६ ॥कांतिकांगोद्भवादेवीनरवणानित्यवर्चसा॥ भुजेद्वादशकोपेता
शक्तिहस्तामहाबला॥ ६७ ॥कौवीजीवितहंत्रीचमयूरवरवाहिनी॥ वराभयाकुटोपेता
हारकाभरणोज्वला॥ ६८ ॥हरशाजसंभूतादेवर्षिमुनिवंदिता॥ कौमारीवरदादेवी
ज्ञानलाभंकरोतुमे॥ ६९ ॥कालाग्निधूमपुंजाभाप्रलयाम्बुदनिस्वना॥ रत्नपत्रविचित्राङ्गी
सुघोरासुकराननना॥ ७० ॥महिषासनमारुह्यदंष्ट्रोत्कटभयानका॥ पिंगाक्षीपिंगकेशीच
दानवेन्द्रभयंकरी॥ ७१ ॥सवर्तकेचगर्जन्तीनिश्वन्तीघोरविग्रहैः॥ नीलेन्दीवरमालाभिर्मा
सितापरमेश्वरी॥ ७२ ॥वाराहीवारसंभूतासिद्धचारणसेविता॥ रत्नालंकारदीप्तांगीभक्ता

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

नांपरिपालिका ॥ ७३ ॥ वाराही कालदेहं तु नानासिद्धिं ददातु मे ॥ स्फुरद्विद्युत्प्रभाभासा
रोचना हेमसन्निभा ॥ ७४ ॥ स्फुरन्नासिकताटंका नानालंकारसंयुता ॥ नेत्राणां तु सह
स्रेणाभूषिता कनकप्रभा ॥ ७५ ॥ गजेन्द्रस्कंधमारूढा वज्रहस्ता महाबला ॥ वृत्रजीवितहं
त्री वज्रटामुकटशोभिता ॥ ७६ ॥ हारकेयूरभूषांगी सुरासुरनमस्कृता ॥ रोगहा सुखदा
नित्यमायुरारोग्यवर्द्धिनी ॥ ७७ ॥ चित्रवस्त्रोत्तरीयांगी सेन्द्री इन्द्रसमुद्भवा ॥ करोतु मे म
हाशांतिं कर्मसिद्धिं च शाश्वती ॥ ७८ ॥ हृद्रकोउसमभ्रूमहाकज्जसंवर्त्तसंनिभा ॥ कराल
वदना घोरा निम्नाक्षी विकृतानना ॥ ७९ ॥ जिह्वालेलिह्यमाना तु दंष्ट्राकरालभासुरा ॥ वम
ती रुधिरोद्गारान्महादिशितभाजनी ॥ ८० ॥ दिव्यामृतरत्नानि त्वं महाफणिसमाहृता ॥ भ
क्तकंकालरूपा तु अस्थिचर्मविशेषका ॥ ८१ ॥ कपालमालाभरणा महाकुंडलमण्डिताः ॥

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

॥ यो·नि· ॥
॥ ८ ॥

खण्डकहारिकामंत्राशूलखट्वाङ्गधारिणी ॥ ८२ ॥ उलूकश्वाजिनोदेवीगजचर्मावगुण्ठिताः ॥ व्या
घ्रचर्माम्बरादेवीहुतभुग्ज्वलपिंगला ॥ ८३ ॥ जटाभिःसंविराजन्तीदेवासुरभयंकरी ॥ भू
तवेतालरक्षेन्द्रैःपूजितापरमेश्वरी ॥ ८४ ॥ चामुण्डाचण्डरूपाचभैरवांगसमुद्भवाः ॥ द
दातुःपरमैश्वर्यंशिवाराभवयंकरी ॥ ८५ ॥ सनत्कुमारंमहायज्ञैःसर्वचक्रप्रपूजिताः ॥ विंदु
गर्भान्तिकापातुतथानादात्मगर्भका ॥ ८६ ॥ शक्तिगर्भालिङ्गगर्भस्थाज्ञानगर्भातुयास्मृता॰
निराचारकरालीशाखगमार्गप्रबोधका ॥ ८७ ॥ सिद्धेन्नचान्येचद्दहृदःपीठशापीठमर्दका ॥ च
क्रवर्तिश्चयोभीन्योलानावस्यान्तरेस्थिता ॥ ८८ ॥ कुर्वन्तुमेमहाशान्तिंभक्तिंचैवतुचोत्तमां ॥
चण्डाचण्डमुखीचैवचण्डवेगामनोजवा ॥ ८९ ॥ चण्डाक्षीचण्डनिर्घोषाभृकुटीचण्डनायि
का ॥ चंडीशानायकापेतापण्डकर्णीशिकोघना ॥ ९० ॥ ददन्तुभक्तिमैश्वर्यंलोकेस्मिन्चण्डमा

॥ खप ॥
॥ ८ ॥

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF
Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

नरः ॥ ऐन्द्री रुद्राग्नेयी याम्या नैरृती वारुणी तथा ॥ २१ ॥ वायवी चाथ कौबेरी ऐशानी सुरपूजि
ता ॥ एता वै दिग्दलांतस्थाः स्वायुधैर्गणपारायः ॥ २२ ॥ लोकपालैश्च संयुक्ता लोकालोकनिवा
सिनी ॥ कवंतु मे महाशांति लोकेस्मिन्लोकमातरः ॥ २३ ॥ वाग्वती वाक्तथा वाणी भीमा चित्ररथा
प्सवी ॥ वेदमाता हिरण्या च योगिन्यो योगतत्पराः ॥ २४ ॥ नानाभरणसंयुक्ता खड्गफेटकपा
णयः ॥ योगेश्वरीगणरुद्रैर्गणसंयुक्ता भीषणात्मिका ॥ २५ ॥ रक्षां कवंतु मे नित्यं वाक्चैव विभवा
त्मिका ॥ मनोजवा मनोध्यक्षाः मनसा मननायिका ॥ २६ ॥ मनोहारी मनोल्हादी मनप्रीतिकारि
तथा ॥ मननी चेति योगिन्यो पररूपा परात्मिका ॥ २७ ॥ मनोन्मनेन रुद्रेण संयुक्ता ज्ञानत
त्पराः ॥ ओजो बलं समाधिं मे ददतु वरदायिका ॥ २८ ॥ हिरण्या चसुवर्णा च कांचनी हाटका
तथा ॥ रुक्मिणी च मनस्वी च सुभद्रा जंबुनायिका ॥ २९ ॥ योगिन्यो योगजा हेता हाटकेन म

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

॥यो॰नि॰॥
॥८॥

धिस्थिताः पद्महस्तास्तु रत्नाद्यामुक्ताफलविभूषिताः ॥१००॥ ददन्तु मम सौभाग्यं लोकेस्मिन् ब्रो
कमानरः ॥ लम्बाचलम्बिनीउक्ता भूतिरत्ना महामना ॥१०१॥ गजाकर्णा महानासा विशुजिह्वा
तथैव च ॥ एता विज्ञानसंपन्ना योगिन्यः पूतिनालिका ॥१०२॥ पूतिमांसरता नित्यं वज्रवैदूर्यम
ण्डिताः ॥ कव्यादन्तपसंयुक्ताः कुर्वन्तु मम शांतिकं ॥१०३॥ वज्रिणी शंखिनी वामा च दण्डिखड्गि
तथा ॥ पाशिनी ध्वंजिनी चैव गदिनी शूलिनी तथा ॥१०४॥ पद्मिनी चक्रिणी चैव समनास्वतन्त्र
मूर्तयः ॥ पालयंती जगत्सर्वं अङ्गभैरवसंयुता ॥१०५॥ कुर्वन्तु मे महाशांति लोकेस्मिन् लोके
मानरः ॥ उग्रचण्डा प्रचण्डा च चण्डी उग्रचण्डी कपालिनी ॥१०६॥ मृत्युहंत्री विरूपाक्षी तथा चैव क
पर्दिनी ॥ सर्वास्त्रयाम्बिकाशोका त्रिशूलोद्यतपाणयः ॥१०७॥ अरक्तारूढकपालोद्ध महामणिवि
भूषिता ॥ महांकरकशोभाढ्या महाविभवविस्तरा ॥१०८॥ दिग्देदेस्तु समीपेताः कुर्वन्तु मम

॥राम॥
॥८॥

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

शांतिकं ॥ दिग्मानत्तोमहोत्साहाः सस्वाकालंशिविद्युखा ॥ १०९ ॥ नानाविज्ञानसंपंनानानारूप
समन्विता ॥ दिव्यांतरिक्षभौमाश्च पातालतलवासिनः ॥ ११० ॥ स्वकांशांस्थितिभागेन पंक्तीभूता
व्यवस्थिता ॥ सनत्तंप्रीतिमनसा क्षेमंकुर्वंतुमेसदा ॥ १११ ॥ सुप्रभादेवमाना च विशाला योग
वाहिनी ॥ हंसवेगासुवेगा च मन्मथावाहिनी तथा ॥ ११२ ॥ वानरीकोष्टुकी चैव मृगाक्षी शशि
नी शिवा ॥ सिंहनादा तथाव्याघ्री हरिणीकेशरी तथा ॥ ११३ ॥ मार्जारी चैव घंटा च जाम्बवी वेगवा
हिनी ॥ नानाभरणशोभाढ्याः सुसंमंताव्यवस्थिता ॥ ११४ ॥ गौरी रत्नासिनी चैव योगिन्यो योग
तत्परा ॥ श्वेतपीतारुणाश्यामा नानारूपधरोज्वला ॥ ११५ ॥ सर्वासु प्रीतिमनसा शांतिं कुर्वंतु
मेसदा ॥ कोटिवर्षाणि यत् क्षेत्रं पीठसंदोहगर्भितः ॥ ११६ ॥ सुद्धस्फटिकवैशाख्यं रत्नधाका
रभूषिता ॥ ध्वजमालाकुलं दिव्यं रत्नतोरणामंडिता ॥ ११७ ॥ वटपादपसंकीर्णंसद्द्रुकेछ

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

शवाकुलं ॥ गृध्रकाकशिवारावैः पूरितं दिग्दशोत्कटं ॥ ११८ ॥ मंदिरोदरकृताविष्टं शूलभिन्नशवोद्भवं ॥
संवर्त्तभैरवोपेतं हेतुभैरवमण्डितं ॥ ११९ ॥ योगिन्यो ऽत्र तथा चाष्टौ महोदयगणान्विताः ॥ क
पालिनी कपालार्च्चि कपालकृतमेखला ॥ १२० ॥ कपालमालिनी चान्या कपालासि तथा परा ॥
कपालपाशी कापालि कपालकृतमौलिका ॥ १२१ ॥ एता देव्यो महाभागाः श्मशाने भक्तिसमुज्ज्व
लाः ॥ ददन्तु मे हितं नित्यं भक्तानां भक्तिवत्सला ॥ १२२ ॥ नन्दीशं द्वारगं चैव कुंभकर्णसमाकु
लं ॥ राक्षसामरवेतालैर्वेष्टितं तु भयावहं ॥ १२३ ॥ चन्द्रकोटिकराभासमीशानं भुवनाकगं ॥
करान्तमेमहाशान्तिं मन्त्रोन्मनिगणावृतं ॥ १२४ ॥ पूर्वदिक्कोणस्थितं क्षेत्रं प्रयागनामविश्रुतं ॥
हेमप्राकाररचितं नानारत्नविभूषितम् ॥ १२५ ॥ श्वेतध्यानकमहोद्यानैर्मण्डितं दिव्यपादपं ॥
शूलप्रोतकबन्धाढ्यं भीषणां हृतनिक्रमं ॥ १२६ ॥ केचित्कालाववकुलं झिल्लीशब्दसंकुलं ॥

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

कंकालनोरगणाविष्टमक्षिलांगकलेश्वरः॥ १२७॥ नन्दी चैवोपनंदा च गोमनी सुमती तथा॥ च
त्वारो नायकोपेता ज्वलद्विद्युत्समप्रभा॥ १२८॥ पवनी पावनी सृष्टा रेवती वीरनायिका॥ पा
वनी शक्तिसंयुक्ता पीठसंस्थेहपूजिता॥ १२९॥ भूतप्रेतगणाकीर्णं हाहा फेत्कारनादितं॥ क
रालविजयं महश्मैश्वर्यं शक्तिसुज्वलं॥ १३०॥ आग्नेयं वरुणां खेत्रं कारंजविटपाकुलं॥ सप्त
ताटस्तुविस्तीर्णांमध्येकं चैव भूषितं॥ १३१॥ घटाटंकाररावाढ्यां शिवाफेत्कारनादितं॥ शर
वाङ्गासनमारूढं ज्वलज्जिह्वासुभीषणां॥ १३२॥ वह्निगोत्रस्फुलिंगाग्रंधूम्रशोषरभैरवं॥ अग्नि
गर्भसमुद्भूतं राक्षसैः परिवारितं॥ १३३॥ अग्निज्वाला महातेजा धूमवर्ती स्फुलिंगका॥ एते महा
बला भीमा क्रोधिनो वह्निसंनिभा॥ १३४॥ अग्निकान्तिप्रभाज्वाला दहनी पवनी शिवा॥ षष्ठो
गिन्यो महाभागा महाभ्युदयहेतुका॥ १३५॥ मुण्डमालाधरा रौद्राः कपालहस्तहस्तिकाः॥

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

मद्यमांसरतानित्यंमहारुधिरलंपटा॥ १३६॥ एभिःसमाहृतंदेवंमोक्षमार्गप्रबोधकं॥ महादे
वंसुरेशानंपाशपंजरदारकं॥ १३७॥ रुद्रकोटिसमाप्तंकोशिवान्तरालसंस्थितं॥ मन्दाकि
नीसमायुक्तमज्ञानंमलनाशनं॥ १३८॥ रत्नमालाकुलंभीमंविद्युज्ज्वलिततेजसं॥ शक्तिपं
जरमध्यस्थमग्निप्राकारवेष्टितं॥ १३९॥ वज्रपीठोपरिस्थंचसरतानंदपूरितं॥ शिखिकु
कुटरावाढ्यंभूतवेतालवंदितं॥ १४०॥ सततंतेमहाशांतिकरोतुगुरुसंयुतं॥ पद्मगर्भो
द्भवायातुतेजसाविक्रमोत्कटा॥ १४१॥ दक्षिणेकालगिर्यांतुचैभीतविटपाहृता॥ पिशा
चजनसंकीर्णरेवतीगृह्यसंकुलं॥ १४२॥ महालक्ष्मीसमोपेतंयोगिनीसिद्धवंदितं॥ चराट
घटाकरालाचमहाजिह्वाखरानना॥ १४३॥ कंकालीदंतुरापात्रमालिनीभैरवात्मिकाः॥
पिंगलोगजकर्णश्चदन्तिकोतकुठामुख॥ १४४॥ एभिर्निश्चवरैर्युक्तंराक्षसैश्चसमाहृतं॥ चा

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

सनीभी सणीमाया मृत्युं हन्ति सरेवती॥ १४५॥ अग्निकक्षत्रपालेन रक्षितं दुरतिक्रमं॥ चण्ड
भैरववै स्वप्या पूजितं माहि सोत्कटं॥ १४६॥ इन्द्रनीलनयेसुंगैडा कारैरूपशोभितं॥ पि
तृवर्णसमा प्रेतं कवंधैश्चापशोभितं॥ १४७॥ क्षमाराणा यशाप्रस्थिश्च मानन्दसततो यमा॥
करोतु मे महाशांतिं सदा कालं शिवेच्छया॥ १४८॥ अट्टहासं महाक्षेत्रं नैर्ऋत्यां पातु मेवच॥
कदम्ववनशोभाढ्या घंटाभैरवमंडिता॥ १४९॥ पितृमर्दसमो प्रेतं योगिनीभिः समाहृतं॥
सौम्या सौम्यमुखी शान्ता सुशान्ता विश्वनायका॥ १५०॥ विश्वेशी च समाख्याता रक्षसाश्वतु रक्त
था॥ महाधनि महासत्कुमहाप्राणासुशक्तिभिः॥ १५१॥ महावलेन संयुक्तं क्षत्रपालेन शोभितं॥
आनन्दगुणसंपूर्णं सर्वदेवनमस्कृतं॥ १५२॥ पीठसंदाहसंयुक्तं करोतु मम शांतिकं॥ व्या
लप्रेतैर्महाघोरैस्मसानाष्टकभूषितं॥ १५३॥ योगिनीवीरवेतालैः खड्गगणाविभूषितं॥

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

॥ यो·नि ॥
॥ ११ ॥

अग्निकैलालजं घैश्च तथा च वडवामुखैः ॥ १५४ ॥ विद्युज्जिह्वैर्महाघोरैर्ग्रन्थमालैर्विभूषितैः ॥ राक्ष
सैर्विविधाकारैः खड्गखेटकधारिभिः ॥ १५५ ॥ कृष्णाञ्जननिभैरुग्रैः सर्वमालासमाकुलैः ॥ शो
णितासवसम्भृतैर्वेष्टितं पातु धनंजयैः ॥ १५६ ॥ इन्द्रनीलैर्महानीलैर्हेवप्राकारमाणिकैः ॥ कोमा
राशक्तिराविष्टं क्रोधभैरवपूजितं ॥ १५७ ॥ करोतु मे महाशान्तिं पीठसंदोहसंस्तुतं ॥ उर्जन्यां च
महाक्षेत्रं अश्वत्थविटपाकुलं ॥ १५८ ॥ नानास्वादं समायुक्तं नानासंघातसंकुलं ॥ गंधर्वन्या
चरन्या च भूषितं भैरवात्मकं ॥ १५९ ॥ त्रिनेत्रकोटिप्रकीर्णां च भूमवर्तिसमाकुलं ॥ दंष्ट्राकरा
लविकटैः पिवन्ति रुधिरासवं ॥ १६० ॥ कपालेन विचित्रेण मुण्डमालाविभूषिता ॥ महाकाल
भ्रूणपीसंराक्षसैः परिवारितं ॥ १६१ ॥ कैलाशेनादिजं यश्च गोकर्णश्च करालिकः ॥ योगिन्यो
योगसंभूता सर्वाभरणभूषितं ॥ १६२ ॥ गोकर्णाङ्कुंभकर्णौ च विडालीपुत्रनालथा ॥ राजक

॥ राम ॥
॥ ११ ॥

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

र्णी भद्रकाली रत्नमालाविभूषिता: ॥१६३॥ भूतप्रेतासुकं घोरं गृध्रसर्पातिवेष्टितं ॥ मकरास
नमारूढां वैवस्वतेरधिष्ठितं ॥१६४॥ उन्मत्तभैरवोपेतं पश्चिमेनव्यवस्थितं ॥ भूतवेतग
णाकीर्णं करोतु मम शान्तिकं ॥१६५॥ क्षेममाश्रामनं सौम्यं महाविभवसंचयम् ॥ कदंबव
नप्रख्यां चित्रशाखाविभूषितं ॥१६६॥ कंकध्वजसमाकीर्णं वायव्यां संव्यवस्थितं ॥ प्रेतघं
ठसमाकीर्णं चिताभिः प्रज्वलन्तिभिः ॥१६७॥ तत्रभीमाननं घोरं कपालीशं महातरुं ॥ श्मशा
नपीठमध्यस्थं योगिनीभिः प्रवेष्टितं ॥१६८॥ धमरली भ्रामरी चैव वायुवेगा महाबला ॥ कं
पनी ध्वनिनी चैव राक्षसाश्चतुरास्तथा ॥१६९॥ भीमविग्रहज्वालातु विद्युज्जनितनिःसनि ॥ म
हामेघप्रमर्दश्च कंपवंनामनामनः ॥१७०॥ एवमादिरशेषैस्तु डन्यानैरुधिरोज्वलै ॥ संदी
भैः पीठपीठैश्च पूजितं सिद्धिदायकं ॥१७१॥ विचित्रं यन्महाक्षेत्रं वाराही शक्तिसंयुतं ॥ शांति

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

करोतु मे सिद्ध्रं कर्मसिद्धिं च शाश्वतीं ॥ १७२ ॥ उत्तरे त्वं महाक्षेत्रं नाम्ना एकाक्ष संभ्रमं ॥ महावृक्षवने श्छ
न्नं पुष्पप्राकारशोभितं ॥ १७३ ॥ नानाविहगसंपूर्णं भूतवेतालसंकुलं ॥ एकपादप्रचण्डोग्रं भै
रवं मातृभिर्वृतं ॥ १७४ ॥ प्रेतारूढैः स्वरूपस्थैः कपालकलशारकैः ॥ रक्ताशवप्रमत्तैश्च अराउ
मालाविलम्बिभिः ॥ १७५ ॥ योगिनीविविधाकालैः वेष्टितं दुरतिक्रमं ॥ सुमनादेवकी चैव चन्द्रवे
गा महाबला ॥ १७६ ॥ भीमकी क्रोष्टुकी नित्या वाराहसीश्च तु रामा तथा ॥ दन्तरोलोहजंघश्च उर्द्धके
शं महास्वनं ॥ १७७ ॥ क्रीडया रमते यत्र नानाविज्ञानगोचरे ॥ भीषणानन्तदेवेशं चामुण्डाष्ट
समन्वितं ॥ १७८ ॥ तत्क्षेत्रं भक्तिमुक्तानां दस्तु विजयं मम ॥ क्षेत्राणामधिपायेतु पीठे श्रीपीठ
मर्दका ॥ १७९ ॥ संमोहश्चारिणाश्चान्य तत्वे तत्वान्तरालगाः ॥ नवस्था विविधाकारा पातालतल
वासिनी ॥ १८० ॥ योगिन्यो विविधाकाराः गणाः क्षेत्रकिंकराः ॥ किंकरा भूतवेताला नानाविज्ञा

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

नानसंभवाः ॥१८१॥ गिरिकंदरदुर्गेषु वनेषूपवनेषु च। दिग्विदिग्संस्थिता ये च वीरेशा वीर
नायिका ॥१८२॥ सर्वेषु प्रीतिमनसाः शान्तिं कुर्वन्तु मे सदा। आयुरारोग्यमैश्वर्यं कान्तिसौभा
ग्यमेव च ॥१८३॥ पीठानन्तरतो वक्ष्ये दिव्यचक्रविनिर्णयः। चतुर्युगविभागेन ये वीराः संव्य
वस्थिता ॥१८४॥ योगिन्यो गगनव्याप्य नानाविज्ञानसंश्रयः। रुद्रा देवरुद्रशाकिन्यो गोप्
खीसुसुखी तथा ॥१८५॥ वालचक्रकराचैव कालरात्री तथैव च। महायोगेश्वरी चैव धरा च
क्रे व्यवस्थिता ॥१८६॥ अधिकारं प्रकुर्वन्ति संस्थिता ज्ञानसुगो। शान्तिं कुर्वन्तु मे नित्यं तथा
पापपरिक्षयं ॥१८७॥ वाला शिवा तथा दुर्गा वामनी कर्षणी तथा। सर्वाजुसुप्रभा चैव सुप्रभा
चराडा चरूकमिणी ॥१८८॥ आपश्चके तु कौउंतिर्येताः संव्यवस्थिता। अधिकारवशा
धिष्ठा भैरवेन्द्रप्रचोदिता ॥१८९॥ शान्तिं कुर्वन्तु मे नित्यं तथा विजयवर्द्धनं। हंसावली तु

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

ताराचहर्षावाणीसुलोचना॥१९०॥महानंदासुनंदाचकोटराक्षीवृकानना।यशोवतीविमला
क्षीसुनंदीचप्रकीर्त्तिता॥१९१॥एताश्चयोगयुक्तावैद्वापोसंस्थावस्थिता।तेजश्चक्रेतुकीडं(
तिअधिकारवशानुगाः॥१९२॥महाशांतिप्रकुर्वंतिभक्तानांभक्तवत्सला।प्रभाप्रभृतिशां(
ताभानुमत्याचश्रीवला॥१९३॥हंसीचहारिणीचैवशालिनीकंकुकीतथा।सुकावलीतथाचा
न्यागौतमीकौलिकीतथा॥१९४॥शिकोदराविश्यानाकलौचैवव्यवस्थिताः।वायुचक्रेतुकोडंति
कुर्वंतुचाधिकारकं॥१९५॥योगयुक्ताप्रकुर्वंतिशांतिंचममनित्यशः।हारिकाहरिणीगोधावी
राचैवनखीतथा॥१९६॥ज्वालिनीसुमुखीचैवपिंगलाचकेशिनी।मातंगानांकुलेजाताकलौसं
ध्यावस्थिता॥१९७॥एताश्चैवःकन्याचक्रेकोडंतिमुदितामनः।सर्वाश्रुपाणिमनसाकुर्वंतुम
मशांतिकं॥१९८॥तामरेयागजाश्वात्माचर्यासासुक्रियात्मिका।सर्वास्ताममकुर्वंतुमंग

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

लं मंगलं प्रिया ॥ १९९ ॥ वानतो हर्षगाश्चैव हिंहुवक्त्रा महावला ॥ महाकाले कवीरश्च मेरवश्च
प्रचण्डक ॥ २०० ॥ आदिवर्गस्थितायेच योगिनीगणपालका ॥ शांतिं कुर्वन्तु मे नित्यं भक्ता
नां भक्तवत्सला ॥ २०१ ॥ चतुर्भुजो गणाध्यक्षो मजवक्त्रो महोत्कटः ॥ एतेर्गणावर्वैस्मार्ई नायका
मालिकास्तथा ॥ २०२ ॥ कालकूटश्च विख्यातो ज्ञेतायांवील नायका ॥ एते महावला घोराः स
र्वेनंत्राउपालका ॥ २०३ ॥ शकुनीसततनोनंदः सोवरश्च पितामह ॥ पञ्चवो मे घनिर्घोषः शि
खिवक्त्रो महाध्वज ॥ २०४ ॥ रक्षांकुर्वन्तु मे नित्यं शांतिं च नन्दनंतरं ॥ मेघवर्णो हहकुक्षिस
कदंष्ट्रो गणाधिप ॥ २०५ ॥ विघ्नराजस्त्वनन्तो को योगिनीगणमध्यग ॥ विनायकाधिपालां
गा एतत्सर्वसमंतत ॥ २०६ ॥ कुर्वन्तु मे महाशांतिं नित्यकां संशिवेच्छया ॥ वसिनंसोदशग्री
वो हयग्रीवो हयस्तथा ॥ २०७ ॥ सुग्रीवो गोमतिर्भीमो शिखराउ स्वराउलस्तथा ॥ शकश्चगणाधि

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

॥यो·नि॥
॥१४॥

पश्चैव द्वापरे गणानायका ॥२०८॥ एते वीरा महावीर्या महावल पराक्रमाः॥ आयुरारोग्य मैश्वर्यं द(
दातु मम सर्वदा॥२०९॥ आमोदश्च प्रमोदश्च सुमुखो दुर्मुखस्तथा॥ अविघ्नो विघ्नकर्ता च द्वन्ते
ते गणानायका॥२१०॥ शान्तिं कुर्वन्तु मे नित्यं सदा विघ्नविनाशनं॥ मातृ दन्तं महेन्द्रः सुरा
ज सुंदरस्तथा॥२११॥ महावक्रो जितो भीमो झेणाको भस्मको नम॥ केतुध्वजो विशालाक्षः क
स्माण्ड चतुराननः॥२१२॥ एते कलियुगे देवाः संतानप्रतिपालकाः॥ योगिनीनां प्रिया नित्यं स
र्वसिद्धिप्रदायका॥२१३॥ क्षेमारोग्यं प्रयच्छन्तु सर्वकालं हितैषिणाः॥ लंपटं थं टकारां च स्थू
लदंतं गजाननं॥२१४॥ वृहत्कुंभं सुरानंदं सप्तमन्तु वलोत्कटं॥ एते विनायका नित्यं श्री
डानंड समन्वितं॥२१५॥ निर्नाशयन्तु मे विघ्नान् हृष्ट पुष्टेन चेतसा॥ श्रीफलः कस्मृल
श्वराडश्वराडल श्वेतकस्तथा॥२१६॥ मातंगो वाहुको वीरस्था ध्वजः सप्तमः स्मृतः॥ मेलाप

॥राम॥
॥१४॥

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

प्रयच्छन्तु नित्यं वै योगिनी प्रिया ॥ २१७ ॥ हेवम्बो धूलिसंज्ञस्तु पिशाचः कष्टनाशनः ॥ मातंगा
नां कुले जाता कुर्वंतु मम शांतिकं ॥ २१८ ॥ स्वधोम ध्यार्द्ध संस्थास्तु नाना चक्रे समन्विताः ॥ ये स्थि
ता गगनास्वस्थास्तु योगिनी वीरनायिका ॥ २१९ ॥ दिव्यदेहास्तु ते सर्वे दिव्यदेहासमन्विता ॥ दि
व्यालंकारसंपन्ना दिव्यदृष्टि महाबला ॥ २२० ॥ दिव्यमार्गेषु क्रीडंति नानापदस्तु संस्थिता ॥
क्रीडंति चक्रविन्यासै र्निग्रहास्तु यहे रता ॥ २२१ ॥ एते चान्ये च ये वीरा स्वछन्दं योगतत्पराः ॥ ते स
र्वे दिव्यनैश्वर्यं यस्तु शांतिमानि सतमं ॥ २२२ ॥ मम नित्यं प्रयच्छंतु हृष्टस्तुष्टेन चेतसा ॥ पदस्थ
क्रिगतानां तु देवतानां पृथक्पृथक ॥ २२३ ॥ नमामि कीर्तयिष्यामि भक्तियुक्तेन चेतसा ॥ कल
नायां महेशे मातृनंदा बबस्थिता ॥ २२४ ॥ भगिनी सिंध देशेतु संस्थिता परमेश्वरि ॥ नागेश्व
रि स्थिता देवी नाम्ना तु कुलनायिका ॥ २२५ ॥ समुद्रकुक्षिनाश्रित्य संस्थिता कपिला तथा ॥

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

गृहे देव्यास्तु सौराष्ट्रे सुदिनाति स्तुते सदा ॥ २२६ ॥ महाकाली प्रेतभैरवे रूपिणी हिमवद्गिरौ ॥
अंबिका यां च काया यां लंकायां कालिका स्मृता ॥ २२७ ॥ कलिंगे व्रतधारिण्यपा कोशले मस्सभ
क्षिका ॥ भूशंकुके स्थिता देवी नाम्नावै चक्रनायिका ॥ २२८ ॥ कोटिवर्षे स्थिता भद्रा काश्मीरे
ड्रष्टिनी स्मृता ॥ तामिस्रमन्यास्तु राम्राटी कल्हाटीव कृशोदरे ॥ २२९ ॥ पिंगलाकामरूपे तु वीरेवे
पत्रिकास्मृता ॥ नेपाले मूलकाली तिनगरे मूलनायिका ॥ २३० ॥ सिंहले ज्ञासिनी प्रोक्ता जयंत्यां
तु विलासिनी ॥ करहाटपुरे रक्ता उज्जयंत्यां तु राक्षसी ॥ २३१ ॥ खड्गमुखे तु वे घोरा वर्म वंगेक
रोत्कटा ॥ चपायां तु करी प्रोक्ता पिशाची मगधे पुच ॥ २३२ ॥ कुरुक्षेत्रे नृत्यकाली लंकायां पी
उनी स्मृता ॥ व्याघ्रीडविड देशे तु मालेतु श्रावाकारिका ॥ २३३ ॥ इपामाकी चटके चैव हस्तिनी ॥
कामकोष्ठनः ॥ सिंहिमायाउरवे प्रोक्ता यक्षिणी यारमेकुले ॥ २३४ ॥ किराटके कोहिनी नामतः थावै

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

दक्षिणापथे ॥ वसेन्मूलकरा देवी कांचोजे शौंडिका स्मृता ॥ २३५ ॥ म्याटवेचैव देशेतु वसेने मूल
कन्यका ॥ एवमादीरसंख्याता योगिन्यः पृथिवीतले ॥ २३६ ॥ उदितानानसंपन्ना दिव्यैश्वर्यस
मन्विता ॥ क्रीडंति विविधाकारैः विज्ञाने प्रवरोज्वले ॥ २३७ ॥ अनिवारितवीर्यन्तु भैरवेच्छाप्र
चोदिता ॥ पद्मकिरतास्सर्वैः स्वच्छंदैः परिवारिता ॥ २३८ ॥ शक्तिं कुर्वंतु मे नित्यं सिद्धिं च पद
मुत्तमं ॥ ददंतु सर्वभावेन त्रिविधेनांतरात्मना ॥ २३९ ॥ अधोनिश्वसिता चान्ये तिर्यग्निश्वसिता
स्तथा ॥ ऊर्द्ध्वसिश्वासिता देव्यो नानाभेदविभेदिता ॥ २४० ॥ तपस्याचगृहस्याच योगस्या वन
जास्तथा ॥ क्रीडाचानंदसंभूता मतिं भुक्ताविनिर्गता ॥ २४१ ॥ दिव्यादिव्यांतगा दिव्या मनःपर्याय
केवला ॥ योगिनीगणवीराणां नयेतत्वेव्यवस्थिता ॥ २४२ ॥ सप्तधा मालिका धस्थात् वेचरी भूच
रीतथा ॥ सर्वकल्याणवीराणां वीराणां भक्तवत्सला ॥ २४३ ॥ प्रयच्छन्तु ममारोग्यं स्मरिताश्च स

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

मात्सरा॥ अनन्तःसूक्ष्मदृष्टिश्च सूक्ष्मकाया महोदरी॥ २४४॥ करालाविजयाचण्डा विद्युज्जि
ह्वाकलंकिनी॥ यमजिह्वा तथा घोरा रक्ताक्षी प्रलया तथा॥ २४५॥ मेघनादी विशालाक्षी वायुवे
गा च षोडशी॥ सप्तादेव्यः कलाचक्रे चंद्रामृतपरिप्लुता॥ २४६॥ हारगोक्षीरवर्णाभा पद्ममाला
विभूषणा॥ मौक्तिकाभरणोपेता नादपीठव्यवस्थिता॥ २४७॥ कालमृत्युजरारोगं हत्वा विज
यं सदा॥ ध्रयच्छन्तु परलोके शान्ताचित्तेन चेतसा॥ २४८॥ कौलिकी विजया चैव गांधारी
घोरगर्जया॥ दुर्मुखा च चलादित्या उच्छुष्मा ज्वालजिह्वका॥ २४९॥ जटिला कामवर्णी
चवानरी वडवामुखी॥ रेवती कोष्ठकी भीमा सुमना देवकी तथा॥ २५०॥ उल्कामुखी प्रचंडोग्रा
कालरात्री कपालिनी॥ यमंतकी कराली च रत्नमालापराजिता॥ २५१॥ मार्तण्ड भैरवस्थाने का
लानलसमप्रभा॥ स्फुरन्तिरत्नमालाभिर्मालितास्तनतोज्ज्वला॥ २५२॥ विभूतिविपुलामय

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF
Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

हेमरत्नकराम्बितं ॥ प्रयच्छतु महाभोगानीयं चन्दनं नरं ॥ २५३ ॥ कालकालाम्बिकानं तु प्रति
भेदं वदाम्यहं ॥ सिद्धिकार्यनिमित्तार्थे साधकानां हिताय वै ॥ २५४ ॥ मातृनन्दास्तु नन्दा च पू
तनामस्वमाण्डिता ॥ बिडाली शकुनी चैव रेवती पिलिपिच्छिका ॥ २५५ ॥ स्कन्दग्रहाश्च विख्या
ताः कोटिभेदैर्व्यवस्थिताः ॥ मातृभेदास्तु वैसप्तभगिनीनां चतुर्दश ॥ २५६ ॥ सैहारिकात्रिभे
दास्तु चतुर्विंशति शाकिनी ॥ ज्येष्ठास्त्रिभेदभिन्नास्तु योगिन्यश्च षडेव तु ॥ २५७ ॥ कुंडुमालिकादिभे
दस्त्वाम्सविज्ञानविभूषिता ॥ उच्छुष्मा कुलकुल्लकाय ड्विंशति वहावला ॥ २५८ ॥ देवग्रहा दश
त्रीणि अष्टौ भूतग्रहास्तथा ॥ उद्दरा डुनिरीक्षास्तु षोज्ञेया ब्रह्मराक्षसो ॥ २५९ ॥ राक्षसा पंचवि
ज्ञेया पिशाचाश्चैव षोडश ॥ नागग्रहास्तु ये पंच षष्ठि कौमारसंभवा ॥ २६० ॥ ग्रहाय भीवराण
कारासका वै पूतना ग्रहा ॥ पम्मकानां सहस्रं तु न्बालकानां शतत्रयं ॥ २६१ ॥ उच्छुष्मकास्तु वि

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

ख्याताशतद्वयमहाबला॥ सप्तत्रिंशतिवैलूतापरिसप्तशिलास्तथा॥२६२॥ ज्वरत्रयंतुघोराख्यंशां
तिकासप्तसप्तवच॥ हेतुर्वादसमाख्याताअपस्माराञ्चयोदश॥२६३॥ चाउराडाभैरवाख्याता
हड्डकोधविनिःसृता॥ वसंतिभूतपत्तत्रनानास्थानेसमंततः॥२६४॥ वनोपवनसंवारैर्भग्न
देवकुलैस्तथा॥ कूपनद्यातटस्थानेचत्वरेगोकुलेषुच॥२६५॥ (वनोपवनसंवारैर्भग्नदे
वकुलैस्तथा) मातृस्थानेअटव्याग्रामेकस्थानेश्मशानके॥ शून्यगृहेषुकारामेग्रामसीमांतरे
षुच॥२६६॥ गह्वरेपर्वताग्रेचएवमेवमनेकधा॥ येवसंतिमहाक्रूराःवलिकाममहोदयाः
॥२६७॥ शांतिंकुर्वंतुमेसर्वभक्तानांभक्तवत्सला॥ कर्मजायोगजायस्तुदिव्यादिव्यांतरस्त
था॥२६८॥ भूपातालान्तरिक्षेतुयासाशान्तिप्रभान्विताः॥ चन्द्रादित्याग्रहाऋक्षाउल्का
यातनमेवच॥२६९॥ नामग्रहाअरुन्तीश्चरुद्रैकारामादिशिदेवता॥ दिनाधिपादिनायोगा

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

ध्रुम्रनक्षत्रदेवताः ॥ २७० ॥ सर्वे सुप्रीतिमनसास्तं कचित्तव्यवस्थिताः ॥ ग्रहपीडाभयो हन्तु
भक्तानामनुकंपया ॥ २७१ ॥ ये सिद्धाः विविधाकाराः साधने भैरवीविधिः ॥ सत्वधैर्यमहादं
नैस्तु ये शौर्यैर्महाधनैः ॥ २७२ ॥ ज्ञानविज्ञानमंत्रैश्च योगैर्नानाविधैस्तथा ॥ द्विभवा वन(
जा चण्डाहेरण्णपुरणायोद्भवा ॥ २७३ ॥ चारवासक्षेत्रजाभौमास्सर्वमादिरनेकधा ॥ खेच
री भूचराः सिद्धाः पातालतलवासिनः ॥ २७४ ॥ सर्वज्ञादिव्यमैश्वर्ययेमोदाम्युदितास्सदा
विभूतिमेप्रयच्छन्तु सर्वसिद्धिभजेनवा ॥ २७५ ॥ पुनरन्येच भूपीठक्षेत्रेशाः यत्र व्यवस्थिताः
नानारूपधराभीमास्तु सिद्धासिद्धिरनुत्तमां ॥ २७६ ॥ नमो हस्थानमस्यामि पृथगेव व्य
वस्थिताः ॥ वज्रकः कालदण्डश्च हेतुश्च मरकध्वजः ॥ २७७ ॥ अग्निकश्चण्डसंवर्तखाद
कोनेभिलाननः ॥ रक्ष इन्द्रो ब्रह्मरथ कालकरों महाज्वलः ॥ २७८ ॥ चण्डालोमेघना

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

॥ यो·नि ॥
॥ १८ ॥

दश्च घंटाकर्णकपालिनः ॥ कंकालो घंधकालश्च गन्धर्वाधिपतिस्तथा ॥ २७९ ॥ अनंतश्चैव वक्रुर्मा(
क्षः ॥ अक्षो हद्रुश्च संवरः ॥ गभस्तिर्गलिको नाम्ना अनिलो घनवर्जितः ॥ २८० ॥ अजगो भातुदी
प्तश्च अग्रचन्द्रो अग्रचकस्तथा ॥ कालवर्णो हयग्रीवो नलकुंभो महाबलः ॥ २८१ ॥ पद्माक्षश्चग्रुरु
पाक्षः करालो विजयः प्रभुः ॥ रत्नपदश्च रक्षेन्द्रो भीमो यक्षाधिपस्तथा ॥ २८२ ॥ घण्टारवस्तु
भद्रश्च केतुमालो महाबलः ॥ सुग्रीवः सुरभंगश्च कबंधो भैरवस्तथा ॥ २८३ ॥ करालस्ताल
जंघश्च कैलासः पिशिताशनः ॥ महामेहो महाक्रोधस्त्वाग्निको भ्रुकुटीश्वरः ॥ २८४ ॥ प्रवरः
ऊर्द्ध्वकेशश्च भ्रुकुटि तेजसालिनः ॥ केकराक्षो महाप्रेतो मणिमद्रुःप्रभंजनः ॥ २८५ ॥ भी
मावेरी भजिह्वश्च महाजिह्वः खराननः ॥ भीमनादो हहासश्च गश्चजकर्णो यडालकः ॥ २८६ ॥
उल्कासर्वो घनरन्ध्रः कर्णकमर्दिनः ॥ महाचण्डो निकुर्वक्रो महाकर्णो जयाधरः ॥ २८७ ॥ स

॥ राम ॥
॥ १८ ॥

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF
Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

तेषान्मेचवहवोनानारूपधराश्चये ॥ नानापीठगतायेतु प्रतिपीठव्यवस्थिता ॥ २८८ ॥ क्षेत्रक्षे
त्रांतराश्चैव प्रतिक्षेत्रगतास्तुये ॥ संदोहैः प्रतिसंदोहैः द्वारैर्नानाविधैस्तथा ॥ २८९ ॥ ग्रामकर्प
टखेटैश्च पट्टनैर्नगरैस्तथा ॥ गिरिकंदरदुर्गेषु वनोपवनमेखले ॥ २९० ॥ सरित्सरोमहाती
र्थैमहावलपराक्रमौ ॥ नीलनीलदसंकाशैरक्तायतलोचनै ॥ २९१ ॥ कपालमालाभ
रणास्त्रिनेत्राविकृताननाः ॥ जटामुकुटसंकीर्णादंष्ट्रोत्कटभयावहा ॥ २९२ ॥ पिङ्गभ्रूपिङ्ग
केशाश्चस्फुरन्मणिकयकेशराः ॥ महाफणिकृताटोपेभूषणैर्भूषितासदा ॥ २९३ ॥ नाना
रूपधराभीमाभैरवाज्ञानुरूपिणः ॥ व्याघ्रचर्मपरीधानाघण्टाघर्घरमेखलान्विता ॥ २९४ ॥ क्षेत्र
पालमहावीर्यास्तेतुसर्वेवलोत्कटा ॥ सर्वसिद्धिंप्रयच्छन्तुब्रह्मव्याहतगतिस्त्रना ॥ २९५ ॥ महा
भयेषुघोरेषुरक्षन्तुसततंनमः ॥ पातालमान्तरीयास्तुतथान्याभूतमानरः ॥ २९६ ॥ आ(

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

काशमातरो यास्तु तथा चैव स्तुम्भिका । स्थूलसूक्ष्मपरत्वेन पंचस्कंधे व्यवस्थिता ॥ २९७ ॥ परा
शिवा तु या चान्या योगसिद्धिप्रभाविता । अमया सकिमरी हेन्द्राशाकिन्यः पूतनास्मृता ॥ २९८
इपामाहिं गुडिका गुप्ता व्यन्तरपतिनासिका । देशद्वयगता यां तु पथद्वयगतास्तु या ॥ २९९
पंचस्तानसमायुक्ता नानागतिसमन्विता । तिर्यगा वलया कारा ऋक्षयाके व्यवस्थिता ॥
३०० ॥ शृंगाटपठयोगेन ज्वालावर्तन हेलया । मीनमंडपविक्षेपनक्रकूर्मगतिस्तथा ॥
३०१ ॥ पर्यंकपवरीवल्यो तथा गोमन्यकोत्कटा । कमाटगतिविश्रांता संकीर्णा प्रवरास्फु
टा ॥ ३०२ ॥ गतिस्तेषां प्रवर्तन्ते आत्माज्ञानदर्शनं तु । ये चान्ये दशदाम्भसाः सद्दन्तविजयं
ममः ॥ ३०३ ॥ येषिद्धाः सद्विद्या केचित येन त्रावतारकाः । आचार्याः साधकाश्चैव पुत्रका
समयास्तथा ॥ ३०४ ॥ आराधिका महावीर्यास्तथा चाराधिकास्तथा । तारकाः श्रुवकाश्चैव

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

योगपीठमहाबला॥ ३०५॥ येसिद्धिमाश्चलाश्चराजः वैरानकुलसंभवा॥ विन्ध्यसह्यमहेन्द्रा
ख्याकल्पयश्च तपोधना॥ ३०६॥ अक्षाद्धनिसमाकीर्णा ब्रह्माद्येदवर्णिनः॥ पुष्कराः प
रिवर्ताङ्कः करंजलोहकस्तथा॥ ३०७॥ विपत्य चक्रवर्तिश्च वीरभद्रादयोगणाः॥ सर्वेनेहृष्ट
मनसाः भक्तानामनुकंपया॥ ३०८॥ आयुरारोग्यमैश्वर्यं प्रयच्छंतुदिनेदिने॥ कृत्वामण्ड
लकंदिव्यं पूजयित्वाविधानतः॥ ३०९॥ प्रातरुत्थाय मनिंमानुशंतमेकंतुवर्जयेत्॥ निर्वि
वेकपदेलीनोमेलकंलभतेसदा॥ ३१०॥ सर्वपीठाभिषेकंतु प्राप्नुयात्साधकेश्वरः॥ वरु
कामपदेशंवासामान्याद्धमथापिवा॥ ३११॥ जायतेपठमानस्यत्रिकालेविमलंशुभम्॥ म
ण्डलीकनरेन्द्राणांप्रायोभवतिनित्यशः॥ ३१२॥ दिव्यस्त्रीणांविशेषेणसमयेनानिभाष्यते॥
विभूतिंवर्द्धतेनस्यदुष्टैर्नैवाभिभूयते॥ ३१३॥ दंष्ट्रिणोव्यालवेतालैराक्षसैभूतनायकाः॥

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

विघ्नैर्नानाविधैर्जित्वासौ भाग्यमतुलं लभेत् ॥ ३१४ ॥ यशः कीर्त्तिर्बलं तेजो वर्द्धते शाश्वतं भुवि ॥ म
हो वृक्षे समते ख्याते योगिनी विजयस्तव ॥ ३१५ ॥ पिप्पलादेन मुनिना पृथिव्यां भवतारिता ।
मूर्त्तिर्दक्षिणामास्य त्वसंस्तुता परकारणं ॥ ३१६ ॥ महाकालपराख्यातं दुर्निमित्तनिवारणं ।
महाशांतिकमाध्यायं महाव्याधिविनाशनं ॥ ३१७ ॥ राष्ट्रस्थाने गृहे वापि सभायां च विशेष
तः महोत्पाते च संभूते भूमिकंपे दुरासदे ॥ ३१८ ॥ मारी चाभ्यंसुते पीडितोल्कापातश्च जाय
ते दुर्भिक्षपीडिते यत्र राष्ट्रभंगे प्रजायते ॥ ३१९ ॥ गुरुसर्पप्रसंजाते शिवा गृहप्रवेशने ॥
गृहकम्पे गृहक्रोडे नानाशब्दमथापि वा ॥ ३२० ॥ उपद्रवे चरे चान्ये शांतिकर्मक्रियासु च ।
निमित्तमण्डले जाते पठमानविधानतः ॥ ३२१ ॥ महाविघ्नविनाशांति मंगलं विजयं शुभं ।
महारोगप्रशमनं सम्मभीष्टफलप्रदं ॥ ३२२ ॥ शमयंत्यशुभं घोरं दुःस्वप्नं च व्यपोहति ॥

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

स्त्रीपुंसो भाग्यतायेच क्षमायां राजसंसदि ॥३२४॥ विवादे जयमाप्नोति युद्धे च विजयं भवेत् ॥ गछ
तो ध्वनि वक्षेमं गृहे चैव सुखावहं ॥३२५॥ ब्राह्मणो वेदमाप्नोति क्षत्रियो पृथिवीजयेत् ॥ सुखा
र्थी सुखमाप्नोति द्रव्यार्थी लभते धनं ॥३२६॥ मानार्थी लभते मानं जयार्थी जयमाप्नुयात् ॥
विद्यार्थी लभते विद्यां पुत्रार्थी लभते सुते ॥३२७॥ धर्मार्थी लभते धर्म्ममिहलोके परत्र च ॥
न देवा नापि भूता वा न प्रेता नापि राक्षसा ॥३२८॥ न नागा न च शंखैत्वेव न छिद्रा न च गारुडा ॥ न
ग्रहा न पिशाचा वा न यक्षा न च किन्नराः ॥३२९॥ न चापि मा नरं कुर्युर्विघ्नं यस्मिन् गृहे प
ठेत् ॥ यदन्हाकृतं पापं कर्मणा मनसापि वा ॥ बुद्धिपूर्वमबुद्धिं वा रात्री संधिषु यः पुनः ॥३३०॥ की
र्त्तयित्वा श्रुत्वा च सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥ सुकृतं दुष्कृतं वापि दशा च द्विविधान्तथा ॥३३१॥ व्याधि
तस्करस्याप्ययः पठेत्प्रयतशुचि ॥ सर्वरोगहरं नित्यं वरमायुर्विवर्द्धनं ॥३३२॥ जयकामो

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

जयः शत्रून्प्रियकामश्च्रियावहः॥ यशःकामो यशश्चैव मोक्षकामः शुभां गतिम्॥ ३३३॥ अवि
घ्नेन प्रसूयंते गर्भिण्याश्च सुतोत्कसः॥ कन्या लघुवरं प्राप्य भवन्ति सुभगास्तथा॥ ३३४॥ श्रिय
स्करश्चैव यशस्करश्च जयावहं स्वर्गमथापि पुत्रा॥ धन्यस्तथा पुष्यकरश्च राजः सुखावहं
वन्धनमुच्यमानः॥ ३३५॥ महाशांतिकमाख्यायं पुरा भैरवभाषितम्॥ नदेयं तर्कदग्धाय
शठाय च विशेषतः॥ ३३६॥ शिवभक्ताय शांताय गुरुमामान्तृप्रियाय च॥ द्विजदेवाग्निभक्ताय
दातव्यमिति निश्चयः॥ ३३७॥ महाशान्तिकमाख्यायं दुर्निमित्तनिवारणं॥ सर्वपापहरं नित्यं
सर्वदुःस्वप्नवारणम्॥ ३३८॥ ॥ इति श्रीविद्यापीठे ब्रह्मयामले मंत्रोत्तरसंग्रहे श्रीम
हाकालप्रोक्तं श्रीयोगिनीविजयस्तवराजः समाप्तम्॥ ॥ शुभम्॥ ॥

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

सौरसंहिता।

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu.

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

प्रनक १५२२

॥सो.सं॥ ॐ नमः शिवाय ॥ ॥ कार्त्तिकेय उवाच ॥ भगवन्देवदेवेश अनादि परमेश्वर ॥ समाख्या
॥१॥ तं त्वया सर्व्वं वाङ्मयं सचराचरं ॥ आदित्यस्य सुरेसारस ज्ञा यो ध्याय्यपि महान् ॥ आदौ तस्य न
मस्कार अन्येषां नन्दनन्दनम् ॥ सस्व स्तु क्रियते देव कीर्त्तितं केन हेतुना ॥ कः स्पर्शदेव आदि
त्य कुतो जातं किमुच्यते ॥ कथयस्व यथान्यायं साम्प्रतं मे महेश्वर ॥ ईश्वर उवाच ॥ नोक्तपू
र्वं त्वया वत्स गोपितासौ रसंहिता ॥ न चैतुवा थत्ते सा तु रहस्येन प्रकाशिता ॥ कथितां त्वं यथा
वत्स ब्रह्मादिराश्मयानया ॥ अहंकारास्थितो मूर्त्तो यस्ताहं भैरवाज्ञया ॥ मया पिसा तथैवो
क्त रहितायस्तु योजनम् ॥ मूर्द्धा मण्डल मन्त्रस्व आमिता कर्म्मविस्तरैः ॥ नववक्ष्येभ्य ह
स्यं कथ्युत्तस्ने हे विशेषतः ॥ सर्वेषामेव देवानां मुदित्यदित्य उच्यते ॥ यस्मात्सूज्ञायते ॥गुरु॥
भूयः कालकालान्तरेन वै ॥ ततो नैमित्तिके लोके यर्य्ययेर्व कुक्षिस्थित ॥ अदृष्टविग्रा ॥१॥
हशान्ताशिवात्परमकारणात् ॥ त्रियाशक्तिविनिक्रान्ता परतेजसमन्विता ॥ आकासे

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri Funding: MIDF

तुयदासूत्कोश्टष्टिहेतोरग्रोसुरवी॥ तस्यतेजसमायोगादुत्पन्नं तेजरूपिराम् आदि
त्यमरिणासंयोगाद्वह्निसंजायतेतथा॥ शक्तितेजसमायोगाभानुसम्भवनातथा आह
रेतिशिवासत्वादिग्विदिक्षुव्यवस्थितान्॥ त्यक्तावैरस्मिसंयातःसादित्यन्तरनोच्यते ते
नासौदेवतैःसर्वैःऋषिभिस्त्वप्रणम्यते॥ चक्षुर्वैसर्वलोकानांघातयन्नव्यवस्थित
॥ आदित्यकुशिवम्बिद्याशिवमादित्यमेवच॥ नानात्वंयेसुगच्छन्तयत्नेनापिनसिद्ध्य
ते॥ सिवतेजसमुत्पन्नंनोभावितव्यायथाशिवं॥ कार्त्तिकेयउवाच॥ यदितस्यप्रभा
वोयंदेवदेवजगत्पते॥ सःकिमर्थंत्रिसंध्यसुराक्षसैरभिसभूयते॥ हितेसंरक्षतेभूय
श्चक्रवज्रमतेपुनः॥ राहुनागृह्यतेग्रासंसकिमर्थंमहेश्वर॥ ईश्वरउवाच॥ नराक्षसा
पिशाचांवअज्ञानाप्रलयान्तिते॥ क्षणानिर्दहतेक्रुद्धःकायेतिष्टतितस्यवे॥ तसः
ध्यसुक्रियादेवासानिध्यरविमण्डले॥ मूहुर्त्तस्यप्रभावोयंमसाध्येदक्कोयथा।

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

॥ सौ·सं· ॥ उद्दिश्य देवता येनं लोके कर्म्म प्रवर्त्तते ॥ नमस्कृतेन सूर्य्येण सततं सर्व्वदेवा नमस्कृता ॥ तिस्र
॥ २ ॥ संध्यास्तदर्थं तु आदित्यस्तु प्रशस्यते ॥ राहुरादित्यविम्बस्यातिष्ठेधस्तारसंज्ञय ॥
अमृताशीविसानस्थो यावत्तत्स्रवयेमृतम् ॥ विशारंत्वरितविम्बं नहस्येपयं हूं गृहि
तं ॥ नकिंचित्क्रसितु मुक्तः आदित्यो दहते ध्रुवम् ॥ दिवारात्रिमुहूर्त्तस्यानर्थे देव
मते सदा ॥ नवेत दिवारात्रौ देवाराणां च मनत्येणाम् ॥ नधर्म्म मयाख्यातं यत्वया
परिपृच्छितम् ॥ ॥ज्ञानसारसंहितायां सम्वन्धः पटलः प्रथमः ॥ ॥कार्त्तिकेय
उवाच ॥ स आदित्ये भवेद्येन अचिरान्तु वरप्रदः ॥ तदहं श्रोतुमिच्छामि भगवांकुहित
तत: ॥ ईश्वर उवाच ॥ पूजयाजयहोमेन ध्यानधारयासह ॥ सवरमराउलं हस्वा ॥ गुरु ॥
सुः दिक्षु सततयो तथा ॥ लब्धाराधयते यस्तु हृत्स्थतु जनमानसाः ॥ तस्मादित्यो भवे ॥ २ ॥
स्कन्द अचिरान्तु वरप्रदाः ॥ अन्तर्द्धानविलोतिष्ठ यादलेपरसायनम् ॥ सोभा-

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri Funding: MIDF

ग्यजननं लोके आयुरारोग्यसम्पदम्॥ ददते नात्र संदेहो यस्य तुष्टो दिवाकरः॥ कार्त्ति
केय उवाच॥ विधानमेव दाखिलं यथा तस्य तथा वद॥ ईश्वर उवाच॥ यदि कौ
तुहलं वत्स शृणु वक्ष्यामि तत्वतः॥ एकान्ते विजने देसे गोमये नोपलेपिते यस्य
प्रकरसंयुक्ते सुसमे तु मनोरमे॥ आकारादि क्षकारान्त मातृकालिस्य यत्नतः॥
आदित्यन्तु ततः साक्षाद्यन्त्र मूर्त्तिः समुद्धरेत्॥ यश्चाङ्गनेत्रसंयुक्तशक्तिभिश्च ग्रहै
ः सह॥ यामारुह्य तु जीवात्मा तु द्वितीयस्वरभेदितम्॥ अक्षरन्तु द्वितीयहि चतुर्थ
स्वरभेदितम्॥ अक्षरे परमं हेतुर्द्धकालविभूषितम्॥ एते देवा समारूढा द्वितीय
स्वरवर्जितम्॥ यान्तु त्रयश्च मयन्तु सप्तिक्कत्वा हितन्यसेत॥ अक्षरां हि तृतीयन्तु द्वि
ग्रभं स्मृतात्मकम्॥ आदित्ययं गुरुसाक्षान्मंत्र मूर्त्तिन्तु द्वक्षरं॥ द्वन्द्वभंपरमो ग्रहो
राख्यातकस्यचित्त्वया॥ एवं यो जपते भक्त्या सर्वकालफलं लभेत्॥ अस्य मूलम

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

वक्ष्यामिसान्निध्यंकरणीयम्॥ पद्माकारौवरौकृत्वाअग्रंतिष्ठेतुमध्यमे॥ अङ्गुलीधारये
त्तस्मिंविम्वमृडेतिवोच्यते॥ क्षतंयावद्भयाचैवआदित्यस्यप्रियोभवेत्॥ मंत्रामये:
षुसर्वेषुमानवस्यपरिरक्षते॥ हृदयन्तस्यविज्ञेयंमातृतीयस्तुसिद्धिदम्॥ एकाक्षर:
मादंवीजंध्यानदुःखविदःअविलोमोचतुर्द्वितीयस्वरभेदितम्॥ सिरसिवह्निनायुक्तम्
क्षरंपरंमंभवेत्॥ केवलन्तुततोमोक्षेसिरास्ततीक्ष्क्षरम्॥ सत्वतीर्थाभिषेकन्तुल
भतेयस्यरेदिदम्॥ प्रथमंचयेनतुर्थन्तुषष्ठस्वरविभेदितम्॥ द्वितीन्तपूर्वस्तत्रासिर:
सिवह्निसंयुतम्॥ षष्ठस्वरविहिनन्तुयश्चमेनतुसंयुतम्॥ यञ्चतुर्थकेवलंवा
मंदक्षरंततृतीयकम्॥ अस्तमस्यतृतीयन्तुवीजसन्तानसंयुतम्॥ एयुनयश्चसं
यातुमक्षरंपरिकीर्तितं॥ षष्ठन्तुभवतेकाष्ठंयच्चतुर्थनसंयुतम्॥ आदित्यस्यद्वि
तीयेनभेदितन्तुषडाननः॥ यस्तृतीयतृतीयेनभेदततत्रस्वरेनवै:॥ सप्तमन्तुस्व

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri Funding: MIDF

तोवीजमष्टमंतु पञ्चमम् ॥ भिन्नातेन तृतीयेन स्वरेणाशिखिवाहन ॥ सिखा स्वष्टा
क्षरा हेव आदित्यस्य महात्मन ॥ साधको यस्य देवता नासौ केनापि वाध्यते ॥ याष्टु
विन्दुसमारुढ षष्ठ स्वरा विभेदितं ॥ विन्दु मूर्द्धिशिखादीप्तकवचं सर्वासिद्धिदम् ॥
एकाक्षरमिदं प्रोक्तं अभेद्यं यस्मरेदिदं ॥ दृष्टानां चैव विविद्धि हूर्यानानान्त्रकुर्य्याद्य
वारणान् ॥ सविसर्गगतं यानु अस्टमे काक्षरं भवेत् ॥ नाशयेत् सर्वविघ्नानु साधक
स्य न संशयः ॥ संमुखौ तु करौ कृत्वा श्लिष्टौ तु ग्रथितां गुली ॥ कनिष्ठे नामिके योज्य त
र्जन्या मध्यमे तथा ॥ हृद्धिरं सासिखा वक्ष मुद्रेयं व्योमसंज्ञिका ॥ मुष्टिवन्धा ह्युतां कृ
त्वा सव्य हस्तस्य तर्जनी ॥ नालस्थाव्द कृता दोतु मुद्रा हृष्टस्तु कीर्त्तिता ॥ वासनी नाम वि
ख्याता सर्वविघ्नुयः करी ॥ यञ्चतुर्थी विन्दु संयुक्तं द्वितीय स्वरभेदितम् ॥ आदित्यस्य
विर्दनेत्रं स्मरेदेकाक्षरं शुभम् ॥ स्मरणा साधकेन्द्राणां दुष्टुनस्य निदर्शनः ॥ मध्यमा

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

सो॰ स॰
४

तर्ज्जनीचैवसव्यहस्तस्यचोछ्रिते।कनिष्ठानामिकाकृष्टेयदङ्गुष्ठेनततोक्रमेत्॥नना
भ्यादर्शयेत्तेषांनेत्रमुद्राप्रकीर्त्तिता॥गोवृषानामविख्यातादर्शयेद्दिव्यगोचरम्॥
आद्यन्तौचतृतीयेचतयन्काचैवनपुंसकम्॥पाशन्तुभेदयेत्स्कन्दस्वरैःशोषैःयथा
क्रमम्॥विन्दुयुक्तानिविजानियेएतानिनवशक्तयः॥उत्तानौमुकुरौकृत्वासर्वाङ्कुञ्च
ततोऽञ्जली॥कृष्याङ्गुष्ठारङ्गुष्ठौचाष्टौचालयेनयुनःपुनः॥सर्वेषांचैवशक्तिनांएतन्मू
द्रांप्रदर्शयेत्॥नाम्नासुविस्फुराहेश्ववज्रावीर्य्यकरीभवेत्॥रीमृत्तुस्कान्तयाभद्रा
विभूतिविमलास्तथा॥अमोघाचाविघाताचैवनन्दुसीसर्वतोमुखी॥नामान्यनातिशा
क्तिनासमासाकथितानितु॥साःतृतीयस्वरनाग्ययानन्ता॥सूर्भूयोरेद्वस्वस्थतुयः ॥ गुरु ॥
चतुर्थनतःपुनः॥अष्टवर्गादिवेषेचसप्तवर्गान्तिदन्तरम्॥याविलोमचतुर्थन्तुवी ॥ ४ ॥
जमङ्गप्रकीर्त्तिता॥सर्व्वविन्दुयुतास्कन्दशिखामूर्द्धविभूषिता॥सोमायाकेतुय

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

र्य्यन्तोग्रहास्येच प्रकीर्त्तिता॥ एषा मुद्रा प्रवक्ष्यामि सर्वसिद्धिप्रदायिका॥ संमुखौ तु करौ कृत्वा
शिखा चैव प्रसारिता॥ इयं मुद्रा नमस्कार ग्रहसान्निध्यकारका॥ मन्त्रोच्चारत्वयाख्याता रहस्या
दुष्टभोयरस्म्॥ उकारदीयिका सर्वनमस्कारान्तयाजिता॥ पूजाकाले प्रयोक्तव्या जपकाले
तथैव च॥ होमकाले तु स्वाहान्तं फट्कारसंयुतम्॥ एवं तत्र प्रयोक्तव्या साधकेन महात्म
ना:॥ यन्त्राणस्य यत्कं वक्ष्ये ध्यानकाले यथा भवेत्॥ रक्तवर्णं महातेजा शिंत पद्मोपरिस्थि
तम्॥ सवलक्षणासंयुक्तं सर्वाभरणभूषितम्॥ द्विभुजमेकवक्त्रं तु सोमपद्मजद्वकरं॥
वर्तेनतेजस्थविम्बं तु मध्ये स्वरक्तवाससम्॥ आदित्यस्यत्विदं रूपं सुचीस्नातो जितेन्द्रियः
तृष्कालं यस्मरेस्कन्दः एकचित्तो व्यवस्थितः॥ स्तुचिरान् भवते लोके चिन्तेन धनयो यमः
मुच्यते सर्वरोगैस्तु तेजस्वी बलवान् भवेत्॥ हृदश्चाशिरश्चैवशिखा वर्मास्त्रलोचन॥ रक्त
वर्णं इमे सोम्या सर्वाभरणभूषिता॥ वरदपद्महस्ता च ध्यातव्या साधकेन तु॥ बिधुत्र

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri Funding: MIDF
Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

भेनिभश्शास्त्रदुर्गदंष्ट्राकरालनम् ॥ विशेषकथितोस्वकामरूपास्वभावतः ॥ दीप्तादीप
शिखाकाराध्यातव्यानवग्रहकाः ॥ श्वेतवर्णास्मये सोमरक्तमङ्गारकं स्मरेत् ॥ बुधश्चामी
करंप्रख्यं पीतवर्णो गुरुस्तथा ॥ गोक्षीरधवलशुक्रः कृष्णवर्णो शनैश्चरः ॥ रंजावर्त्तनि
भंराहुः धुम्रकेतुसदाभवेत् ॥ वामहस्तार्पितयस्ता दक्षिणेनभयप्रदा ॥ विभूषितासर्
वेग्रहाएवंसर्वग्रकीर्त्तिता ॥ शनिदंष्ट्राकरालस्तुराहुस्तुविकृताननः ॥ रक्तभूरक्तनय
नः अर्द्धकायः कृतांजलि ॥ एवमनुग्रहैः सार्द्धं येध्यायन्ति षडाननः ॥ तेल्लभन्ति
महासिद्धिं अचिरान्नात्रसंशयः ॥ ग्रहचक्रमिदंख्यातारहस्यं दुर्लभंपरम् ॥ ॥
मंत्रपटले तृतीयः ॥ ॥ ईश्वर उवाच ॥ अथातसंप्रवक्ष्यामि स्नानं पापप्रणाशनं
शुचैमनोरमेस्थानेसंगृह्यास्तेनमृत्तिकम् ॥ मलस्नानं नदार्द्धेन कृत्वा वास्त्रेण मंत्रवि
त् ॥ विधिस्नानंततः पश्चे हृदयार्द्धेन तु कारयेत् ॥ कृत्वाअगमत्रय धुष्ठतु सापोपाराव

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

र्जितम् ॥ एक मंत्रेण चालभ्य द्वितीयं भास्करेन्तु ॥ अग्रे श्चैव तृतीयन्तु अभिमन्त्र्य सङ्क
सङ्कन्तृ ॥ अस्त्रजप्त्वा क्षिपेद्दिक्षु निर्विघ्नंतु जपं लभेत् ॥ सूर्य्यो द्वितीयेनु तेन सङ्कल्प
कृत् ॥ गुण्डयित्वा ततस्नायाद्वै तीर्थेन्तु साधकः ॥ शंखतूर्य्यनिनादैस्तु ध्यात्वा तस्मिन्सु
शोभनं ॥ स्नायाज्जाप्यचारेण स्नानन्यावस्पृश्य ततः ॥ अभिषेकैः ततः कुर्य्यात् मंत्रराजे
न संशयः ॥ ततस्तु तर्प्पयेन्मन्त्री सर्वास्तन्त्रकराग्रजेन ॥ कुलाना ह्युर्व्वतो देवा सव्येन
मुनयस्तथान्ततः ॥ पितरो न्वापसव्येन हृदि जिनप्रतर्पयेत् ॥ वामहस्तेन तल कृत्वा धस्ता
सव्येन मार्जनम् ॥ व्यापिनीनुयराजोक्त ध्यात्वा कालक्रमेण तु ॥ एवं ज्ञात्वा विधानेन सं
ध्यावन्द्यं तापेनतः ॥ ततो मन्त्री क्षिपेत् पश्चात् दद्यादर्कमंजलिं ॥ जपेत्तत्राक्षरमन्त्रन्त
न्मुखो यावदीप्सितं ॥ पश्चात्तीर्थेन्तु मन्त्रस्तु संहृत्य हृदये न्यसेत् ॥ मंत्रैः राम्स सहैकत्र
कृत्वा हृष्वं वदेत्युत ॥ रक्तचन्दनगन्धेन सुविस्याते मनोरमे ॥ कृत्वा मण्डलकं वृन्ते एक

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

॥ सौ·सं ॥
॥ ६ ॥

वितोव्यवस्थितं॥ गृहीतरक्तपुष्पाणि संस्थाप्य तानि भाजने॥ तिलतण्डुलसंयुक्तकुश॰
गन्धोदकेन तु॥ रक्तचन्दनधूपेन युक्तमथो प्रसाधितम्॥ कृत्वा शिरसि पात्रं च जानुभ्यां ध
रणीगतम्॥ मूलमंत्रेण संयुक्तमर्घं दद्यात्तु भानवे॥ तु च्यते सर्वपापेभ्यो योऽर्घं विनि
वेदयेत्॥ यः पुण्यादि सहस्राणि यातनसते न च॥ अयनानां सहस्रेण ग्रहणोपादशेन तथा
गवादानफलानां तु तदर्घेण लभेन्नरः॥ दीक्षामंत्रविहीनापि भक्त्यात्सवन्नरेण
तु॥ फलमर्घेण वै स्कन्द लभते नात्र संशयः॥ यः पुनः दीक्षितो मंत्री विधिनार्घं॰
निवेदयेत॥ नासौ संभवते भूमौ दिवि देवेन तु भवेत्॥ इह जन्मनि सौभाग्यमायुमारा
रोग्यसम्पदः॥ अचिरात्सलते में [illegible] अभाग्यो भाग्यभंजनः॥ एष स्नानविधिः प्रोक्तः सं॰
क्षेपतु विस्तरा॥ हिताय साधके ज्ञाणां सर्वपापप्रणाशनम्॥ स्नानविधिपटलः
तृतीयः॥ ॥ ईश्वर उवाच॥ अयातः संप्रवक्ष्यामि पाथादिस्यस्य अर्चनम्॥ ए॰

॥ गुरु ॥
॥ ६ ॥

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

कान्तेविजनेस्थानेप्रयत्नेसुमनोरमे॥ अर्चयेभास्करंमन्त्रीसकलीकृतविग्रहः॥ रविरा
सनमस्यन्तुधाम्पूरवःसोधयेत्मन॥ अस्त्रवीजेनमन्त्रज्ञःपश्चाद्दङ्क्षारिविन्यसेत्॥ अङ्गु
ष्ठमादितंकृत्वातर्जन्योवाप्ययाथिमे॥ हृदयादीनिवैस्कन्दीविन्यासवत्तुपूर्वसः॥ नेत्र
हस्ततलेवन्सःस्नासर्व्यानसाधक॥ पश्चात्तुयेश्वरंसूर्य्यहस्तयोर्व्यापकंन्यसेत्॥ उच्चा
र्य्यप्रथमंवीजनायामेयावदूक्षित॥ संयथोक्तमेणाकूर्य्याचोद्ववीजसाधकोत्तमः
तभिरेवनतोवायेअर्घ्यंसुद्रःकृताभवेत्॥ साधयित्वावमात्मानंसूर्य्यसर्वाङ्गिकंन्य
सेत्॥ सर्व्वाद्यारभ्यमेधावीयश्चाद्दज्ञानिविन्यसेत्॥ नेत्रपाविन्यसेन्मन्त्रंअस्त्रंहस्तत
साधकः॥ न्यस्त्वात्वगानिरुवन्तुनासोकेनापिवाध्यते॥ अमित्रोमित्रतायान्तिअप्रदाता
स्तुमिघ्नति॥ आत्मानंभास्करंध्यायेयथोक्तोहिमयापुरा॥ ततःसुपूजयेत्सूर्य्यस्थण्डि
लेयत्नतुवुधिमान्॥ दक्षिणेचैवपार्श्वेतुस्थाप्यपुष्पकरण्डकम्॥ वामतोवर्द्धनीस्था

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

॥ सौ॰सं॰ ॥
॥ ८ ॥

पकवचेमावगुराठयेत् ॥ स्थण्डिलेचैवद्रव्यानि पूजार्थकल्पितानितु ॥ सर्वाणिप्रोक्षयेत्
विद्वान्स्वर्घ्यपात्रंजलेनतु ॥ आदित्यंतुजयेत्पश्चादेकाविन्नस्तुसाधकः ॥ प्रभूतांविमला
सारध्यात्वावयरमसुखं ॥ आदौमध्येतथाज्ञेयानेत्रन्यावामुगोचरेत् ॥ क्रमेणयाव
देसान्यंहृद्बीजेनैवविन्यसेत् ॥ प्रभूतासनमेतत्तुन्यस्तव्यासाधकोत्तमैः ॥ ततःस्वयपुय
रिस्मतुहृदयेनतुपंकजम् ॥ न्यसेद्धन्नाष्टकंमंत्रीमध्यतसर्वतोसुखी ॥ सर्वबीजेके
सराग्रेषुक्रमेणौवयथादितैः ॥ ततःस्नावाहनेमन्तुस्थापयेत्कर्णिकोपरि ॥ तस्योपः
रिहृदयंवान्यंवेदितव्यंवराक्षरम् ॥ तेनैवचावाहनंकुर्यात्स्थाप्यतापर्शंतुतेनवै ॥ पाद
माचमनंतंगन्धादिविभूषणम् ॥ विविधानितुपुष्पाणिधूपनैवेद्यमेवच ॥ कर्तव्यंय
न्नेतेनस्वपंतुस्तोभवतिभास्करः ॥ महापातकनोप्यन्धुददेन्सर्वमहाफलम् ॥ हृदयंवो
पचारस्यसंज्ञातस्यचएवतु ॥ आदित्यपूजयित्वातुपश्चादङ्गानिविन्यसेत् ॥ अग्नेय

॥ गुरु ॥
॥ ८ ॥

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

हृदयं न्यस्य ऐशानं तु शिरो न्यसेत्॥ नैरृत्ये तु शिखा न्यस्य कवचं वायवे न्यसेत्॥ दिग्दले
षु न्यसेदस्त्रं पूर्वतश्चोत्तरादिशाम्॥ कर्णिकायां न्यसेन्नेत्रं स्वबीजेन तु पश्चिमे॥ ग
न्धैः पुष्पैश्च धूपैश्च हृदयादिक्रमेण तु॥ सम्पूज्य विधिवत्क्रमशः ततः पश्चात्तु साधकः
वासतः पूर्वतः सोमं दक्षिणे न बुधस्तथा॥ पश्चिमे न गुरुं न्यस्य उत्तरेण तु र्गभोक्
ः अग्रे याम्ये कुजं न्यस्य नैरृत्यां तु शनैश्चरं॥ वायव्ये तु न्यसेद्राहुं केतुमीशानगोचरः
सुगन्धैर्विविधैः पुष्पैः पूजा चैव मनोरमे॥ कामरागं दर्वये मन्त्री ग्रहैसार्द्धं दिवाकरः
यस्मिन्देशे सदा ह्येवं सर्वं पुरक्षते ग्रहैः॥ न चाराग्निभयं तत्र न च मारी प्रवर्त्तते॥ व
ज्रोत्पत्ति विसादित्यः स्वयं तत्र न विद्यते॥ आरोग्यं तु सदानन्दं सुभिक्षां सर्वतो सुखम्
तेजबिम्बान्तु मध्यस्थ आदित्य परमार्थतः॥ इष्टव्य साधके नित्यं नरथानरवाहंजीवं
आचौविन समाख्यातं दुःस्वप्नभंसं प्रदायिकम्॥ एवं पूजाविधानेन ह्य बीजेन विशजं

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

॥ सो॰सं॰॥
॥ ८ ॥

येत्॥ तेजश्च राज्यं वा तव्यनिर्वासंसत्वा मगोचरम्॥ नकस्यचिन्निवेदरव्यातं आयत्तेसं
प्रकाशितम्॥ एवं पूज्यविधानेन अर्चनाविधिमुत्तमम्॥ अर्चनयदत्तः चतुर्थः
कार्त्तिकेयउवाच॥ यत्तस्य हृदयं वान्यरूपा वा स्वप्रदृश्यते॥ न यथाश्रोतुमिच्छा
मि कथयस्व प्रसादतः॥ ईश्वरउवाच॥ यावर्त्त्यविन्दुसमायुक्तं कः द्वितीयतनथै
वच॥ तदेव केवलं भूयः उभिन्नसद्वितीयकम्॥ पवर्गस्य तृतीयस्य स्वरभेदित
म्॥ प्यापिलोमचतुर्थश्च भेदितन्तु ततः पुनः॥ ब्रुविज्ञो नाव चतुर्थन्तु केवलं तदनन्तरं
समासाऊर्द्धनास्कन्द हृदयन्तु षडक्षरम्॥ अनेनापि लभेन्सिद्धिं योजयेन्निधिश्च
नात्मना॥ आदिमं पूजयित्वा तु प्राप्तुंमन्नं तु कर्म्मयाग॥ जपित्वाक्षरलक्षन्तु असा ॥ गुरु ॥
ध्यमपि साधयेत्॥ नीलाजपमधक्षारे यादशसाहस्त्रिकेन तु॥ होमेन साधयेन्मन्त्री ॥ ८ ॥
यन्मूखावहनात्मनः॥ सन्यादीनि चकर्म्माणि ऐहिकासाधको नमः॥ कड्डककंड

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

कावृक्षात्तिलतैलादिमिश्रितैः॥ कृतैर्दशसहस्रन्तु ग्रासन्तु यः क्षयो भवेत्॥ कुर्य्यात्कृ
तमशेषं वह्निकुण्डे मन्त्री यथेप्सितं॥ न होमेन यमानाराहूराहुयति तथा॥ वर्धमान
यन्ते क्षिप्रं आत्मनेन धनेन वा॥ द्विलक्षैर्मण्डलेन सम्पन्नितम्॥ वसमानयन्तेमीश्वंसा
धकोऽतिकृतान्तु सः॥ तूलक्षैर्गोचरयावन्मेदिन्याः सम्पतः पति॥ वसमानयन्ते क्षिप्रं सा
धकस्तु सुनिश्चितम्॥ गुडिकाञ्जनश्चैव विविलेपरसायनम्॥ चतुर्भिः साधयेल्लक्ष-
कृतैर्यमनयथेप्सितं॥ खड्गकमराजन्तु पादुकांविजामरिणामनच्छिलाम्॥ साधयेत्पंच
भिर्लक्षैः षड्भिः साक्षाद्दिवाकरः॥ आगच्छन्तस्यरूपेण यथेनुवरदप्रदा॥ एवं रक्षैः
स्वयंपूज्यैश्च तथाश्च समनोरमे॥ यामयाकीर्तितासिद्धि होमेनाद्यगुरोन्ततु॥ साध-
येनात्र संदेहः साधको मनयथेप्सितम्॥ तस्यैतत्हृदयं चान्यमादित्यास्य षडक्षरम्
आख्यातं वेद्मन्वपूर्वं ब्राह्मणोत्तमः पुनः॥ अनहस्य चधर्मस्य नवाध्यसमविशेषतः

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

॥सो॰सं॥ ॥९॥

नकस्यचित्मयासंप्यक्कीर्त्तितंतुषडाक्षरम्॥यःआदित्यस्त्रिभिरवन्वैः मंत्रमूर्त्तिप्रका-
सितः॥ नहितेनविनासिद्धिहृदयेतुषडाक्षरम्॥शान्तिकंपुष्टिकर्म्माणिआरोग्यंस्वस्त्यसं
पदम्॥जयहोमस्तुनित्यस्यजायतेभावितात्मनः॥यःतुनश्वरतत्वंहिकीर्त्तितन्तुमया-
पुरा॥तस्मात्तम्भावितासर्वग्रहनक्षत्रतारकम्॥त्रिषुसंध्यास्त्रयोदेवास्त्रयोवेदास्त्र
याग्नयः॥सर्वसंभवितातस्मात्मादिशदित्यषडक्षते॥तेनपूजितमात्रेणपूजितास्कन्ध
शेषतः॥ ॥इत्याधारपटलः॥ईश्वरउवाच॥अथातसंप्रवक्ष्यामिअग्निकार्य्यवि
धिक्रमम्॥कुण्डन्तुशोभनंकृत्वावर्त्तुलंहितमेखलं॥सुमनाभिसमायुक्तामथवाप्ये-
कमेखलम्॥नित्यहोमेवदीक्षायांहस्तमात्रप्रमाणतः॥द्विहस्तंलक्षहोमेस्यादर्धः
विस्तारतःसमम्॥एकैकाचतुरंगुल्याउच्छ्रयाद्विहस्तरादपि॥हस्तमात्रस्यद्विगुणा-
द्विगुणाश्चद्विहस्तके॥कृत्वास्वछन्दनाकारानाभिकुण्डेदशाङ्गुलाम्॥तदर्धोन्निम्न ॥गुरु॥ ॥९॥

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

नं: स्यात्तु राज्येच्छुशँं दशाननां॥ गर्त्तमेकंगुलंतस्याउर्द्धं द्विगुणविस्तरं॥ तत्र मात्राकुण्ड
स्यास्य स्कन्धकर्वीत मेखलां॥ द्विगुणो द्विगुणां सर्व यामनाभेत्तुकारयेत्॥ यत्नेन साध्य:
येदेवं ततो होमं समारभेत्॥ वाकुण्डस्य प्रमाणेन होमार्थे कारयेत्सुविन्॥ सप्ताङ्गुलवि
स्तारं चतुरस्रासमन्ततः॥ कृत्वा यान्याङ्गुलं वृत्तं खनेनिम्नतराङ्गुलम्॥ खातस्य मेख:
ला वृत्ताम ङ्गुलं ईज्ञुविस्तरात्॥ वाकुन्तस्य कर्त्तव्याउपभोगायथेप्सितम्॥ आयामे
न प्रसस्यैतकरण्तैवाग्निनिस्तृतम्॥ आज्यस्यनिर्गमं मध्ये विस्तरेण षडाङ्गुलं
तन्मात्रेनैवनिस्तनुक्रमायावल्विरंगुलम्॥ अग्निरंकरार्द्धेशेतुविशेषावत्कलीय
सी॥ ध्रुवस्र्वं वक्त्रतायास्तु दण्डशेषंतुकारयेत्॥ अवक्रसोभनं चैव तित्रसा वर्तुलं
समं॥ कुम्भानेचैवं मध्ये च वेष्टनेतु षडाङ्गुलम्॥ विचित्राकीर्णकं मूलेव्यानस्य
मकरादिभिः॥ श्रुवं वै हस्तमन्तुन्त्रे चाउकेन समन्वितम्॥ गोव्येदत्तु यथायच्छुं कुर्यान्:

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

॥ सौ॰सं॰ ॥ निम्बं तथा कृति ॥ द्विरष्टु स्तुप्रमाणेन कार्य्यं तेनु यथा शुभम् ॥ अक्षुद्र यदि नाकृतं द-
॥ १० ॥ रान्तस्य समं शुभम् ॥ गृह्येवैकङ्गीवत्ससमीस्व द्वस्मु स्रुवां ॥ वस्त्रवार्थैरवादित्र
वाचं दत्त्वं वन्दनं तथा ॥ मधुवृतासने वै शोकपालासीवाथ कारयेत् पुष्यनक्षत्रयोगे
न सम्युवं सर्वसिद्धिदम् ॥ अस्यैम्पालाख येत्कुरोट्ठ प्रोक्षयेत्कु व वचेनतु ॥ आसनं कल्प-
येन्मध्ये हृद्बीजेन तु साधकः ॥ पूर्वावती ततः शक्ति हृदयेन तु विन्यसेत् ॥ षडक्षरे-
णासं पूज्य पुष्पधूपैः मनोरमैः ॥ समावेत्वा तये वह्निमथ वाताग्रभांजने ॥ पूजयेत्त-
त्र संधूक्ष्य आज्यसंस्कृत्य तेन वै ॥ सप्तवाससवनं कृत्वा तयोः सुद्धि परस्परं ॥ वह्निराजस्य-
तेनैव कृत्वा कुरोट्ठ विनिक्षिपेत् ॥ मंत्री हृदये वीजेन गर्भाधानं विचिन्तयेत् ॥ ततः पुं- ॥ गुरु ॥
सवनमप्यश्वा सीमन्तकर्म्मोत्तरम् ॥ जातकर्म्म तथा नामअन्नप्राशनमेव च ॥ निष्क्रम- ॥ १० ॥
णं चूडाकर्म्म तेस्य कर्म्मवृततत्वस्वमोक्षणम् ॥ हृद्बीजेन तु कर्त्तव्या द्वादशार्द्धेन पूजनं

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

कर्म्मणास्त्वेकस्यैकस्य अष्टाद्वाकुन्तयोगतो ॥ मूलमंत्रेण मेधावी पश्चात्पूर्णाहुतिं
न्ददेत् ॥ क्रमादेवं विधानेन सूर्य्याग्निर्ज्वलितो भवेत् । सधूमे पाणुरे रूक्षे कृष्णज्वाला
विवर्जिते ॥ कुर्वन्नसिद्धिदं तत्र कर्म्महानिस्तु साधके ॥ निर्म्मले ललिहाने च सुस्निग्ध धू
मवर्जिते ॥ सुसमृद्धे कुलेस्कन्ने आचिरात्तु फलप्रदम् ॥ पूर्वोक्तेन विधानेन प्रणुक्तं प
ङ्कजं न्यसेत् ॥ सूर्य्यादीस्तु ततो मंत्री क्रमात्सर्वान्स होमयेत् । सूर्य्यस्य सर्वमन्त्राणां दशांः
सो होममाचरेत् ॥ अग्निकार्य्यविधानन्तु तवैतत्परिकीर्त्तितम् ॥ वारुणांकरयेत्कुण्डं
सर्वकामफलप्रदम् ॥ सिध्यते नात्र संदेहः कुण्डमेतद्धि सर्वदम् ॥ अग्निकार्य्यपटल
: षष्ठमः ॥ अथातः संप्रवक्ष्यामि धिर्य्यरत्नाधिवासनम् । योगभूमिं शुभं कृत्वा शोधि
तां सुयारक्षिता ॥ ततोधिवासयेत्सिष्यानेकचित्तं शुभाविताम् । अनुज्ञातोभिषिक्तः
श्च यारं पर्य्येण यन्तुसः । दृष्ट्वा मनोरमाग्निस्वामीशानं प्रवनीमही ॥ शुभांशान्वातु तंत्रा

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

॥ सौ॰सं॰ ॥ त्वा मध्यमास्त्वकनीयसि॥ अधिकस्त्वतथास्तुतं ह्रस्वायाः क्रमेणतु॥ श्वेतरक्तं तथापी
॥ ११ ॥ तं कृष्णवर्णं चतुर्थकम्॥ मधुकस्त्वकषायश्चैव शास्त्वकटुकस्तथा॥ घृतरक्तं र्थगोमयं
गृहीतं॥ वस्त्रगन्धादिक्रमेणैव सुसंज्ञात्वा पृथक् पृथक्॥ ततस्तांश्चैव गोत्र्थसो सो धये
देशिकोत्तमः॥ स्वरपुरुषत्रीभिश्च वक्रजाक्षान्नमथापि वा॥ पूजयित्वा ततो गन्धपुष्पः
धूपैस्तथाक्षतैः॥ कृत्वा होमविहीनां तु यांसु यः तत्र वोधृतम्॥ तेन वा पूरयित्वा तु या
तासामर्ध्वस्तु भूतम्॥ आकाशं स्य यत्राव पावदर्शनवर्जनात्॥ यजेत भास्करस्त
स्या कृत्वा मरउपश्रुभम्॥ सूत्रेण सूत्रयित्वा तु रक्तसमन्ततः॥ विस्तीर्णमत्यस्वाधीर
स्त्वायाम ४ वै ४ सोधिता॥ प्रागुदक् खनेत्रेस्तु विभज्य नवभागिकम्॥ द्वौ द्वौ भागौ परित्य ॥ गुरु॰ ॥
ज्य पार्श्वेषु च समन्ततः॥ चतुष्कोणेषु सम्मान्य मर्मवेधविवर्जितम्॥ मध्ये तस्यां त ॥ २१ ॥
तो मेधाहारकैस्तु हस्तानिता॥ तलस्थायननपटैश्च तत्र कुम्भेसमन्वितम्॥ अग्रेयस्य॰

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

थमकीरात्रिभिर्युक्तः सहस्तुले ॥ सार्द्धभागो घृता त्रूर्द्धस्तु पश्चस्मानियोजयेत् ॥ छादन
नं प्रमाणेन भागमात्रंप्रयपरि ॥ तस्यागार्द्धसमुच्छ्रेधं कुर्य्यांवा श्रेनसर्वतः ॥ वास्तु
पश्चिमं श्रेष्ठभागमात्रं तु मध्यतम् ॥ सप्तविंशतिरंगष्ट नवैवा त्रिंशतिंत्वथ ॥ षड्विं
समष्टत्रिंसर्वासनसपञ्चतिकायिका ॥ शरेषु विस्तरादेनप्रमाणां सविशेषतः ॥ क्र
माधेनेनवोधव्य मनोत्य यपरम्भवेत् ॥ कर्त्तव्य सर्व द्वाराणां विस्ताराद्विगुणोच्छ्रय
म् ॥ वायनथैवयानाभागेनवेषिका ॥ सोर्थमात्र कर्त्तव्या भागायरैव वोच्छ्रुता ॥ पद्म
स्तनयाद्धत्रं वाकुर्यादेवं हि मराउपं ॥ सर्वास्तु विविधैर्द्दक्षुजलकैरुपसोभिता ॥ या
गस्य मराउपं ह्येवं सकयाशागलान्वितम् ॥ मध्येस्तम्भो विहीनाम्वा तुलाकोरात्र भागि
काम् ॥ उपस्तम्भो पविस्यातु पूर्ववत्साधनं परंनृ ॥ कुआस्तम्भसमवापिपत्केष्टवे
वकारयेत् ॥ द्विहस्तं चतुर्हस्तं वा कुर्य्याधूमस्यानिर्गमम् ॥ छादनेन समायुक्तं घटः

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

॥ सो.स ॥
॥ १२ ॥

सर्व्वेषु शोभनम्॥ अथ संक्षेपयोगेषु कुर्य्यादेवा कुमण्डपम्॥ अधस्तात्पञ्च हस्ता
नां तथा पञ्चदशात्परं॥ मण्डपस्तु न कर्त्तव्य तत्रास्ति शिविवाहनम्॥ एवं ज्ञात्वा तत
ःकुर्यान्मण्डपं लक्षणान्वितम्॥ ततः सम्मार्जनं भूमिं गोमयेनोपलेपितम्॥ हृद्बी
जेन तु सम्पन्नामोक्ष्याङ्गं पवारिणा॥ ततोधिवासनं कुर्यात्स्नातेगुरुनापितं॥ रक्ता
म्बरधरो भूत्वा प्रविशेयग मण्डपं॥ यत्रडव्याग्निवायव्यारव्यापश्चेदिशि॥ पूर्ववत्स
कलीकुर्यात्मानं भास्करं स्मरेत्॥ गन्धपुष्परतं कृत्य अस्त्रेणातदनन्तरम्॥ स्त्रिव
डं विकीरैः कुर्यात्फट्कारसमन्वितम्॥ सर्वावधिषुतं स्कन्दविकीरैः स्वसुदिपि
नैः॥ पूजयित्वाविधानेन कुर्यात्कुम्भप्रकल्पयेत्॥ अर्द्ध्यपात्रेणासंयुक्तं पूज
यित्वाप्रयत्नतः॥ ऐशान्यादिशि संस्थाप्य वर्द्धनीन्तस्य दक्षिणो॥ विकिरेत्पापरिप्य
स्थितो भूपं चापूजयेत्॥ भूमौ परिग्रहो ह्येवं कृत्वा विघ्नैनबाध्यते॥ आदित्यस्थण्डिले

गुरुः
१२

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

पश्चाद्यथापूर्वं प्रपूजयेत्॥ पूजयित्वा ततः कुण्डे पूर्ववर्त्मनयेत्कविं॥ वाह्यतो ब्रह्मतिर्यक्
परिधीश्च ततोपरि॥ पश्चाद्देय हृदीकोणा हस्तमात्रप्रमानतः॥ आवाह्य विस्तराम्यस्यापरि
धीतत्प्रमाणतः॥ पूजयित्वा विधानेन कृत्वा चैव यथोदितम्॥ दत्वा पूर्णाहुतिं तत्र चरुं
स्रुवेन तदग्निना॥ आलेराक्षालयेत्स्थालीं निवरांतुवांशुभाम्॥ गोक्षीरेण समायुक्तसा
लिस्यासकराङ्गुलैः॥ आप्यय मूलमन्त्रेणानेनचनिरीक्षयेत्॥ यद्वाज्ञानन्तु पूर्णस्त्वित्रक
ववेनानगुराद्यत्॥ क्षालयेनुहृयेतङ्ह दीजेनतुमन्त्रवित्॥ आनह्यपुर्कं कुंभे भागंद्वि
तीयं स्थण्डिले ददेत्॥ तृतीयं चैव कुम्भस्य वर्द्धन्याश्च च क्रमात्॥ शिष्यं वै पूजयेन्मन्त्रीय
न्तवगव्यततो ददेत्॥ षडक्षरेण मन्त्रेण पञ्चवाराभिमन्त्रितम्॥ पश्चात्तेषां चरुं दद्यात्स्व
त्रीनैव मन्त्रीतम्॥ उपचारैस्ततो वृन्नैः तैसार्द्धं भञ्जयेच्चरुम्॥ आचार्यस्तु शूचीभूत्वा स
क्षीरदन्तार्द्धं वितम्॥ द्वादशाङ्गुलमायामोदचेक्कं निवनं शुभम्॥ तेनैव चार्य्यांद्दिष्येन वा

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

॥ सौ·सं· ॥
॥ १३ ॥

शादशार्द्धेन मन्त्रवित् ॥ ऐशान्याभिमुखं यातं पूर्वा चउत्तरामुखम् ॥ शुभन्तु लक्षयेद्धीमा
न शुभन्त्वन्यथा भवेत् ॥ यागभूम्यां मयेद्रात्रौ सर्ह्वाशरैर्व्वस्तु साधकः ॥ प्रभाते विमले
चैव शिष्यैः सर्व्वं त्रागुरोत्ततः ॥ श्राविनव्या प्रयत्नेन लक्षयेत् शुभाशुभम् ॥ ब्राह्मणा गुरवो
गोवाश्चन्द्र सूर्य्यो कृतासनम् ॥ राजानं राजयत्नीच सुवर्णं धान्यमेव च ॥ भक्ष्यस्रग्दधिभक्त
स्य कुम्भौ विप्रान्तु लेपनम् ॥ गिरिकुञ्जर वृक्षे शु विमानेषु चरो हनम् ॥ महीरागं चैव त
था यान्तरत्वं हृद्यन्तु सिद्ध्यति ॥ ततो विशर्जनं सूर्यन्तु कुम्भं विशर्जयेत् ॥ शुभगोचरीकान्ति सो
दत्वा वै मण्डलं लिखेत् ॥ कथितन्ते मया देवि अधिवासनमुत्तमं ॥ अधिवासन यटलं समाप्तम
: ॥ ईश्वर उवाच ॥ अथातः संप्रवक्ष्यामि यथा सूर्य्यमण्डलम् ॥ सर्व्वसिद्धिप्रदं दिव्यं महापा
तकनाशनम् ॥ प्रलिप्तले मन्त्र कृजं सूत्रे प्रपातयेत् ॥ ज्ञात्वा तु पश्चिमं पूर्वं मध्येवि सूत
तोप्यसेन ॥ पार्श्वयो रुभयोर्व्विन्दुमसेविन्दुसमन्ततो ॥ ताभ्यां प्रसारितासूत्रं भ्रामयेत् संघ

॥ गुरु ॥
॥ १३ ॥

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

गोन्तरौ ॥ भ्रमादेसंगमेज्ञात्वाविषयेकलुत्रंप्रयातयेत्‌। पूर्ववद्विन्यसेत्सम्यक्‌विन्दोर्दक्षि
णोत्तरौ ॥ सुमितावान्तरानेत्राम ऋजुलानित्रयोदश ॥ मध्यमातुसमारभ्यःचतुर्णामपित
त्समं ॥ कोणेषुभ्रामयेत्सूत्रेन्यस्तंविन्दुचतुष्टयम्‌ ॥ मध्यमोमानेनसुसमंसुप्र
सारितम्‌ ॥ चतुरस्त्रीकृतष्ठेवक्षेत्रसूत्रेणायतात ॥ मध्यपद्मलिखेत्पश्चाद्दष्टपत्रम
कर्णिकम्‌ ॥ समन्तायाङ्गुलंत्यक्त्वापद्मक्षेत्रंविभज्यच ॥ चतुरंशैर्वृत्तभागातस्यम
ध्येक्रमेणतु ॥ कर्णिकामध्यमेभागकेशराणांद्वितीयके । तृतीयदलसन्धीनिदलाग्रे
तु चतुर्थके ॥ प्रतिकारस्त्वतुवृत्तायपद्मस्यवाहृतः ॥ तस्यास्तवाह्यतःपीठचतुरस्त्रसम
न्वितं ॥ यन्मयाकीर्तितापूर्वंसलिखेज्ञानकेसरः ॥ सूत्रेणसूसमाकार्य्याचतुरस्त्रा
ङ्गुलाविस्तृताः ॥ ततस्तन्मण्डलंलिखेद्वर्तुलंतुसमंशुभम्‌ ॥ न्यसेत्तुकर्णिकामध्येसा
र्द्धहस्तंप्रसारितम्‌ समन्तान्भ्रामयेत्सूत्रंसुवृत्तंमंडलंभवेत्‌ ॥ सर्वकामसमृद्ध्यर्थं

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

कथितं हि त्रिहस्तकं ॥ अथैवं पञ्चहस्तश्च षष्ठहस्तमथोपि वा ॥ द्वयोरप्यन्तयोभागा
र्त्यक्त्वा स्तम्भत्रयस्य च: ॥ पश्चात्तु मध्यमे भागे सोभनं पूर्वबाग्रयेत् ॥ रजपाततनपश्चास
त्र्यहस्तेनु कारयेत् ॥ दलास्त्रकेन संछायपवीतवारोनकर्णिकम् ॥ मूलमध्यागतं शुक्लं
रक्तवर्णकेशराम् ॥ कृष्णपीतेन वर्णेन कर्णिकां छादयेत् दलान्तरं ॥ हीनरूपं तु कर्त
व्या पद्मत्रोक्ता प्रतिवारणा ॥ आग्नेयादिरजस्त्रेकं रक्तकोणेषु पातयेत् ॥ गात्रं च यो गयी
दृश्यावित्रयेन तथेच्छया ॥ सितरक्तेन कृष्णेन तु मराउतं तु लिखेद्बुधः ॥ लिखेद्दृष्पनारे
शोभा पुष्पमालाभिरान्वितम् ॥ बाह्यतो रस्मिसंघातं आलिखेत्केशराणि च ॥ रूपामायी
तस्ततो रक्तैरेखा ततः पुनः पुनः ॥ कृष्णैरेखाभिरेव पश्चाशोभा तु तदनन्तरम् ॥ मध्य
मांगुलिमानेन द्विशिनरेखास्तु पातयेत् ॥ शेषाक्रमेण मंत्रज्ञ सोमसासेन लमयेत ॥
नवकं चैवा स्तथा सुलं कृष्णश्चैव न कारयेत् ॥ वक्रया कलं हवि पांस्थूला वे व्याधिरि

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

मादिशेत् अर्थहानिमनस्तापं क्षययात्रायते ध्रुवम् ॥ तस्माद्देवालिखेन्मन्त्री निर्दोषां सिध्य
ते ध्रुवम् ॥ न तस्त्वीवाहयेन्नात यजेन्नास्मिन्दिवाकरम् ॥ गन्धैस्तु पूजयेन्मात्रं यथाप्रोक्तक्र
मेण तु ॥ द्वितीयावरणे पोऽप्यसौ मात्याश्र्यप्यथसुरा ॥ सुगन्धिविनिराकारैः पुष्पधूपैस्तथै
व च ॥ भक्ष्यैर्नानाविधैर्द्रव्यैः पूजयेत्तीदकावरं ॥ पस्ति संवाहयेद्वारयमपयन्त्रं प्रमाणतः ॥ उ
यहीनानकर्तव्यारजपात घडानने ॥ माल्यहीन हनेद्दिव्यस्त्री हिते गुरुहरो ॥ तोयहीनेः
स्तनावृष्टि घृतक्षारे धन क्षयम् ॥ वस्त्रहीने महीडुःखं नैवसिध्यन्ति साधकाः ॥ नैवेद्य
स्य विहीनस्तु दुर्भिक्षं कुरुते ध्रुवम् ॥ कलकं वलहीनस्तु राष्ट्रभंगे च नैविता ॥ व्याधिक्ष
यक्षतैर्हिनामनो अवसमभयम् ॥ वज्रोत्पन्नभयादीनि चोराग्निभय मादिशेत् ॥ तस्माद्दे
भिः प्रयुक्तैस्तद्वैरालिंप्य मराडलम् ॥ स्थण्डिले पूजयित्वा तत्कुर्यान्नाभेदनुग्रहम् ॥ र
तने मराडलं प्रोक्तं सर्वसिद्धिप्रदं शुभम् ॥ ॥ मराडलपटलः अष्टमः ॥ ॥ इच्छ्वरउ

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

उवाच॥ अतःपरं प्रवक्ष्यामि दीक्षाविधिमनुत्तमम्॥ आरोग्यादर्शहाचैव समस्तारिभयनाशि
नी॥ प्रविश्य मण्डलं स्कन्दं पूजयित्वा तमुपोषितः॥ ततो विघ्नं जयेत्काशं मण्डलं कलसैः
शितैः॥ पञ्चतत्त्वपुष्पमालाभिः वितानैः समनोरमैः॥ कलसं पूजयित्वा तु मण्डलं तदनन
रम्॥ पश्चात्प्रपूजयेद्वह्निं सर्वकर्मनितं तु सः॥ तस्मात्पूर्णाहुतिं दद्यात् कृत्वा मन्त्रांस्तु
पूर्ववत्॥ मयाज्यगुडक्षीरैरा मण्डलं कृतयेत्ततः॥ पश्चाद्बलिं च दद्यात्तु दिग्भ्यो विदिक्षु स
मन्ततः॥ शिष्यं प्रवेशयेत् मन्त्री द्विजादींश्चाप्युपोषितान्॥ नेत्रबन्धनं तु नेत्रेण पुष्पह
स्तं प्रवेशयेत्॥ षडक्षरेण मन्त्रेण दत्वा सप्तानिपात्रितम्॥ पूजयित्वा विधानेन शिः
ष्याभूपस्तु पूजयेत्॥ आदित्याभिमुखं वा सवा पूर्वतो प्रक्षिपापयेत्॥ यदि मन्त्रयते
पुष्पं सो चिरासिध्यत ध्रुवम्॥ पूजयित्वा च हस्तेनः स्थाप्याशिष्यान्तु दक्षिणे॥ पूजयेत्
गन्धकुसुमैः स्वतैर्धूपदीपकैः॥ ततस्तु धारणां तेषां कुर्याद्देहेतु देशिकः॥ निरुद्दः

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

स्ववीजेन धारणा ध्यानसंयुतम्॥ शक्तिमानस्थितं तन्तु पुन्निकु कर्णिका योपनं॥ यजन्ते मूलं मंत्रेण येन सं प्लावयेत्मातिः॥ अवन्ते ममृतान्दिव्यं तध्यायेदम्बरेस्थितम्॥ दयाद्याप्यायितं प्रेत्रं अलभे छन्दमुडयात्॥ सूर्य्यं तु विम्बसे मार्गं यथा प्रोक्तं न या गुरा॥ आत्मा न भास्कारं ध्यायेकुण्डहोमसमारभेत्॥ विस्तराच्चरता चैव वोधयाध्यापनी तथा॥ पृथ्वीव्यादिकला सेता वोधन्या देशिकेन तु॥ आरेच व जलसर्वं व संस्थितं सचराचरम्॥ सोधयेदेव वुध्य वेदशाकाले उपस्थिते॥ आविदित्वा त्विमां सम्यक् न दीक्षान वदीक्षकम्॥ न लसत्व प्रयेतेन करुण मध्ये प्रकल्पयेत्॥ कमा सर्वमि हाध्यानं शिष्य देहं तथैव च॥ आप्यायिमुपरिष्यात्तु तत्वं वै केवलं भवेत्॥ तस्मात्पि तरस्तते तेज अप्रमेयमनुत्तमम् अच्छेद्यश्च ममघश्च सस्वयं भावितेजसा॥ आदित्यं तम्परं तेजा अमृतं सास्वतं ध्रुवम् तदिन्वा गुरुश्चैवैषा च लीलया चेव दीक्षयेत्॥ विश्वरा याम्यसे यानि हृद्वीजनतु मंत्र

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

॥ सो·सं·॥ वित्॥ प्रभावतीपुराख्याता सा योनिर्विस्यसेक्रमात्॥ अर्चयेद्वादशार्द्धेन सर्वाधानि
॥ २९॥ पुनः पुनः॥ शिष्याणां पोरस्यां तेन कुर्यात्तेनैव चार्चनं॥ ताडनं कारयेत्तेन द्वादशा
र्द्धेन मन्त्रवित्॥ हुँ फट्कारसमायुक्त एव कर्म्मसु योजयेत्॥ पद्मादौ मूलमन्त्रस्य
दीर्घषट्कानि तादृशान्॥ न बीजन्वारयित्वा तु गृह्णन्मानं प्रयत्नतः॥ करसंपुटयोगेन
योनिमध्ये विनिक्षिपेत्॥ भगाध्यानं पुरा कृत्वा भोगाचेवत्तयेत्तथा॥ हृद्बीजेन कु
नैरेभिरष्टरष्टामतैः वृद्धः॥ ततः पूर्णाहुतिन्दद्यान्मूलमन्त्रेण देशिकः॥ योजयेत्
शक्तिबीजेन द्वितीयेन वियोजयेत्॥ नतीयेन ततो धारां कुर्यान्मन्त्री पुनः पुनः॥ तयस्तु
रिन्दवो मूर्त्तः सुसम्पन्नो हि केवलः॥ अधिकारे स्थितो ह्येतो साधनीया प्रयत्नतः॥ स्व ॥ गुरु॥
नाम पदविन्यस्य हृद्बीजादि नमोन्तिकाः॥ ॐकारस्थापितास्कन्द होतव्या पञ्चपञ्च ॥ ७३॥
भिः॥ तपो घानेव कृत्वा च जननादि ततो कुरु॥ करां तु होमयेत्पश्चादेकचित्तस्तु रे

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

शिक॥ विस्तरान्हृदि बीजे तत्त्ववेशिरसा कृते॥ शिखयायाबोधनी स्कन्दमर्म्माणाप्यायिनीत-
था॥ केवलं मूलमन्त्रेण होमयेत्तदनन्तरं॥ विस्तरादिक्रमेणैव होमयेत्तु शतं शतम्॥ पू-
र्णाध्यात्वा तु तत्त्वेन वक्ष्ये पूर्णाहुतिं ददेत॥ भुक्तिमुक्तिहृदि कृत्वा त्वात्मानं तदमन्त्रध्रु-
वं॥ तस्मिं लीनं परे तत्त्वे लीयते निष्कले पदे॥ लीनस्तु साधकस्तत्र तत्त्वादृस्य गुणा भवेत्
एष दीक्षा समाख्याता भुक्तिमुक्तिफलप्रदा॥ अथवा निस्तराया तु हृदयादिक्रमेण तु
एकैकस्या सनं तु कुर्याज्जननादिविवर्जितम्॥ एवं समाप्यते दीक्षा संक्षेपा सर्वसि-
द्धिदा॥ स्थण्डिलं पूजयित्वा तु रजालं भेन्महात्मनि॥ ततस्तु दीक्षिये तस्मि समनायास्त्रा
वयेत्तु रूम॥ तनिधा गुरुर्वो गावो नद्विजानन्तयस्विनम्॥ न शास्त्रं देवताकश्चिन्नैव
घे नैव भक्षयेत्॥ देवस्वं नैव हि स्वं तत्तनासिद्धिं नागतिर्भवेत्॥ ततमन्त्री क्षिपेत् कुण्ड
नेजश्चरौ डानिवेदयेत्॥ अर्थहीनस्तथा दुर्गा विद्युश्चास्य यदे पदे॥ नैवेद्यं प्रभि

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

॥ सौ स्नं ॥ पेकुण्डेस्थानिध्यं यावभास्करम् ॥ मलान्यन्तरे वयेत्तु तेन सार्द्धं विसर्जयेत् ॥ ननमन्त्री
॥ ७ ॥ क्षयेत्कुण्डे तेजस्य श्वरेण्डे निवेदयेत् ॥ देवीविसर्ज्जयित्वा तु से शाम्पस्थापयेदिति ॥ उयानि
घननोष्मामं गोमयेन समेनतु ॥ तेजश्चराडीयर्जर पश्चान्न्कारराणु मराउले ॥ स्वाहा
नमः कृत्वा वौषट्पश्चान्तिकम् ॥ स्वनायय यदाविन्यस्त्वस्वाङ्गं ये पत्तु पूजयेत् ॥ प्रव
राउ पूजयित्वा तु सर्व्वं कुम्भं विसर्जयेत् ॥ गुरु पूजा ततः पश्चात्कितसाध्य विसर्जितम्
॥ इति स्नायपटलः नवमः ॥ ईश्वर उवाच ॥ अभिषेकं प्रवक्ष्यामि संक्षेपेण न तु विस्तरा
ः ॥ येन लब्धेन वै स्कन्द मन्त्रं तन्त्र रहो भवेत् ॥ कुम्भं हे मसं यं वसरौप्य ताम्रमयाः
पिवा ॥ निर्दोषं मृन्मयं श्चापि चन्दनेन विलेपितम् ॥ सर्वौषधि यदा कृत्वा सम्पू ॥ गुरु ॥
र्णागन्ध वारिणा ॥ सहस्रवर्त्तितं तत्र तूलसेन प्रकाशयेत् ॥ अनुज्ञातो भिषुक्त ॥ ७ ॥
श्च सर्वकर्म्मे रहो भवेत् ॥ संहितानन्वतो वौनेदयात्तगुरु पूजनम् ॥ धीरसुमंगलो

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

दक्षुसत्सवादिदद्धवन ॥ अभिषेकं कारयेत स्मद्रन्मेषाश्वकद्रवन ॥ अभिषेकय
त्नरद्दाम ॥ ईश्वर उवाच ॥ अत परं प्रवक्ष्यामि यथासिध्यति साधकः ॥ एकांते
विजने स्थाने तरुपुष्पसमाकुले ॥ स्निग्धसुरवादातोयाढ्ये श्लोसुधिसमन्विते ॥
सुस्निग्धतिमिते राष्ट्रे सर्वोपद्रववर्जिते ॥ गिरितिजरकास्फन्नसंरामेवामहान
दि ॥ उक्तैरेवतुरोगर्युक्तस्थानवेतन्नतन्नवा ॥ पूर्वोक्तेनविधानेन कृत्वा आमिष
रिग्रहम् ॥ तत्र मंत्री महासेन पूर्वासेपा महानदेत ॥ एतेपुस्पानिनिर्युक्तं स
श्यावसमारभेत् ॥ पुत्रंजीफलकेमालाग्रंथितान्यान्यसम्मुरवे ॥ आलभेवैवप
न्नाक्षैमालाय स्वासिकाशुभा ॥ अधिते वैवीद्धमोदेयान तुसिध्यति साधका
कालिकरवदत्त यशाब्दसेलमानेचलम्बनें ॥ विलिने वैवी विद्धमोदोपास्वाम्यधि
कयत ॥ तस्मान्यश्चान्सिकेमालाशुभा वैव प्रकिर्तीता ॥ यतितास्ववदारिउश्चसुलाला

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

॥ सो.सं. ॥
॥ १८ ॥

चमराफलं ॥ पद्मरागमयीश्चैव प्रवालैस्तदनंतरम् ॥ अलाभेमौक्तिकैः स्फटिकमालावै
धनदस्वर ॥ क्षालिता पञ्चगव्येन तोयेन चोयस्तथा ॥ तया नत्राजपं कुर्यात् गृही
त्वा वाधिवासिता ॥ नस्वयाकुंचितं कार्यं न कुंतनविलोचनं ॥ अक्षरात्क्षरसंतानं
निस्कन्दिध मनोजयेत् ॥ न ऊनस्वेक्वचिन्न्यसरकृत्वा वयथोदितम् ॥ स्कान्ध
रोधरोभूत्वास्कन्मात्यानुलेयनम् ॥ राशैस्तु यतनामासीत् कृक्षीरेणास्तहस्सर्पिर्षथा
भैक्षाहारोथवानुत्वाजर्वीष्यिन्वादिवाकरम् ॥ लोभमोहस्तयन्यन्सवा सर्वभूतहि
तेरतः ॥ एवंयुक्तस्तिष्ठेयावसेवासमाप्यते ॥ किमन्यत्र कुभिमन्त्रैर्वितन्या
कुलकारिकैः ॥ जयेन्नक्षरसंत्र भावितेनान्तरात्मना ॥ आसने रक्षस्वकायशाय ॥ गुरु ॥
भासनमथापिवा ॥ जपोदिनेदिने तावत् यावत्नान्यसलोभवेत् ॥ ओदर्पं पुरतोल ॥ १८ ॥
क्षं कृत्वा नाक्षात्रयं यजेत् ॥ ततोस्वमारप्रभाशासुमार्हिता ॥ गुह्यजेक्षीरस्तु:

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri Funding: MIDE

कार्त्तिकस्यैव कृष्णे तु शुभे ॥ द्वेपुरे द्वे सहस्रेन्तु जपान्तु होमयेन्मति ॥ अथवा रक्तपुष्पा
णा आज्यवा तदलातनम् ॥ यजनेव कुर्न्देवं प्रवेशो वा कृता भवेत् ॥ अनेन विधिना सु
क्तै मन्दभाग्योपि सिध्यति ॥ मुच्यते सर्वरोगस्तु असाध्यमपि साधयेत् ॥ ततः प्रभृ
ति मन्त्रज्ञः सर्वकामफलं लभेत् ॥ अतः ऊर्द्ध जपे यस्तु साधकाय लभेच्छ्रियम् ॥ लक्षमे
कं जपे यावत्तावत्तज्जितेन्द्रियः ॥ दर्शनात्कुरुते सर्वा योषिते मदनातुराः ॥ निपत
न्ति भयत्यक्ताविग्रहं साधकस्य तु ॥ द्वाभ्यां चैव वीतनादिव्यां क्षोभयेसाधकानर ॥ त्त
लक्षाजपेदासर्वे अन्यनोकारितान्मना ॥ ददन्ति तस्य सर्वस्य वेछतोपि वसे स्थितः ॥
वह्निलक्षैस्तथा जप्त्वा मराउलीकसमराउलम् ॥ वसमानयते क्षिप्रनान्नकुर्या विचार
णात् ॥ नवभि पृथिवीपालसम्भन्स्यं वसमानयेत् ॥ लक्षे द्वादशभिजप्तैः पक्षर
क्षोरसेम्बरान् ॥ वसमानयते चैव आज्ञाकर्त्तानितम्यसः ॥ लक्षैवेच्चदशे जप्तैः सा

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

॥ सौ॰ सं ॥ धकस्य षडाननः ॥ सिद्धविद्याधरश्चैव गन्धर्वाप्सरसादयः ॥ वशमानयते सर्वे ना
॥ २९ ॥ त्र कुर्याद्विचारणात् ॥ द्वाविंशेनाविज्ञानं विज्ञानं च प्रजायते ॥ शानिर्योष्टकरं तु
ष्टिकृत्वा पारयते क्षणात् ॥ तथाष्टादशभिर्लक्षैर्देहे राजते न साधके ॥ उत्तिष्ठ मे
दिनीस्पर्शाद्दिव्यदेहश्च जायते ॥ पर्वताः सर्वसम्प्रदायानि छिद्रं यस्य मेदिनी ॥ एकाविं
शतिभिर्लक्षैः सिद्धयोगीश्वरेश्वरः ॥ साधकस्तु भवेत्स्कन्दकामरूपमहाबलः ॥
जप्तैस्त्रिंशतिभिर्लक्षैर्विद्याधरपदं लभेत् ॥ चत्वारिंशतिभिर्लक्षैः जप्तैर्ब्रह्मपदं
लभेत् ॥ ततः पञ्चाशतिभिर्लक्षैः सत्योविष्णुपदं लभेत् ॥ षष्टिजप्तैस्तु रुद्रत्वमित्थर
मसौ विभुः ॥ कोटिजप्तात्परं तेजो लीयते साधकेश्वरः ॥ आदित्य ततपरं मकारणाम् ॥ गुरु ॥
अक्षयत्वमपदं शान्तमेकं श्रेयमनामयम् ॥ देहस्थं सर्वजन्तूनां प्राणात्यन्तदृतेसदा ॥ २९ ॥
व्रं लाविष्णुसमार्गेणालोकानुग्रहकारणात् ॥ अमितंस्तुनित्यं चैव पक्षे त्यन्तु हृदय

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri Funding: MIDF

ते॥ अथाचवक्रिताकाश्तंतस्येनापिनहन्ते॥ एवंदेवस्थितोदेही आधातस्येनमुच्यते
तास्थिलीनयरेनेजालीयतेतिष्कलेपदे॥ यद्यस्ययावद्गपुष्प्यपद्यस्ययावगोच
रम्॥ सिद्धस्यानावत भूत्वा अनेतुपरमस्यरम्॥ ततज्ञेयंतुपरंसूक्ष्मं यस्यान्तुस्य
नोवपृवत॥ दीक्षाज्ञेयाविधुधात्मावर्णानत्वेसुनिश्चितम्॥ मुच्यतेनात्रसंदेहाद्ध
नकर्म्मरतेरपि॥ आकाशसाधकाधीरा यजयेद्यस्यकारणात्॥ होमनस्यप्रसा
ते नपूर्वोक्तकुसुमैसह॥ जयेनोसिध्यतेमंत्रो होमितस्तुफलप्रदः॥ जयहोमा
निमुक्तस्यफलमेतदुदाहृतम्॥ भूयश्चैवाधुतावस्येमधाकानाहितायवै॥ मद्दासि
द्धिप्रयोगस्तु दुष्प्राप्यस्तुमहीतले॥ शुक्लपक्षेतुसप्तम्यां स्ववारेअयनेपिवा॥ त्रिरा
त्रमुपोषितोभूत्वा प्रयोगास्तुसमारभेत॥ रक्तचन्दनधूलेनतुकुम्भंयमकेशरम्॥ प
मसाधास्यैवे पादेयजिकालवशानतथा॥ एकीकृत्वातुनासर्वा होमयेरवदिरानले

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

साधकाभिमुखोभूत्वा सप्ताहावसमारयेत् ॥ आनयेत्सन्ध्याभागे योषिधिसप्ताहान्नृपा
धिपः ॥ स्त्रियवारुपस्मयन्त्रा मंत्रानेव मयोजिना ॥ वसमानयतेक्षिप्रविह्वला
मदनातुरा ॥ आनेनैवविधानेन वृक्षस्थं काकमन्दिरे ॥ तेनाग्निचैवप्रज्वलितस्तै
लेनमंत्रावित ॥ होमयेकाकपक्षंतु यस्यनाम्नातु साधकः ॥ सप्ताहाद्बालितस्याना
काकवज्रमते महि ॥ अनेनैवविधानेन साधकस्यपुरुषोपिता ॥ मातुषोस्थि कृतंतु
र्गाचोरसुलानले कृते ॥ कूष्माण्ड यस्यनाम्नातु सप्ताहाम्नृयतेतुसः ॥ महिषास्वच्छरोमाः
नि अनेनविधिनायुक्तः ॥ काकोलूकवसाक्षानि यस्यनाम्नातु होमयेत् ॥ विदिष्टसर्व
लोकानां सप्ताहाभवतेध्रुवम् ॥ भस्मश्मशानजं गृह्य पञ्चामृतकसंयुतम् ॥ साधस्य
पूर्वबद्धूलिमेकीकृत्वातु होमयेत् ॥ सप्तहोमस्यनाम्नातु प्रोम्नन्नोनवतेकृवम्
प्रस्त्रास्तु स्थितंगृह्य आयसम्नृतकस्यतु ॥ निर्माचैवकस्यतुः मन्त्रीराग श्मशानभस्म

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri Funding: MIDF

नासस्य॥ सूक्ष्मचूर्णंततं कृत्वा सधकः कनकाग्निना॥ तत्संध्याय यावसन्नाहाकुतेदष्टम
तं संततम्॥ ततो भस्मतु संगृह्य शत्रुभियारिवेष्टितम्॥ स्मृत्वा मन्त्रं क्षिपेत्कूपे तः सम्म-
येव तनुच्यते॥ लक्ष्मी कृत्वा तु नामसर्वानिग्रहेन्नतथैश्वया॥ क्षत्रमध्ये क्षिपेज्जस्मसस्य
वैतः प्ररोहति॥ सुरिठकस्य गृहे क्षिप्य क्षरणात्सर्वं विनश्यति॥ वृक्षकस्य तथा नेतं-
कुम्भकारस्य यमृणां॥ दह्यमाने विनश्येत्तद्ध्यान् मालकारके॥ भस्मना तस्मये यन्नाव
हस्य स्वबलदर्पिता॥ आरण्यजलजानां तु सम्मये कूपडह्निता॥ विभीतकं तत्पञ्चांग
।चिताग्निहोमयेन्मौन॥ ततो गृहीत्वा तं भस्म प्रक्षिप्य घस्य वोपरि॥ तस्य रणं देवस्कन्दा
नाम हास्तेन गृह्यते॥ क्षीरेणा क्षीरवृक्षस्य समासत॥ हत्वा ष्टवासतत्सेवं कुम्भस्ती
रेणापूरितम्॥ सहस्त्रवर्तितं कृत्वा सर्वगन्धेन पूजयेत्॥ छिद्वेषो चाटयेत्ते पाण्डका-
दोभूतसक्रमः॥ तसानासानि वेष्टनैलिखेद्गोचनयाध्वः॥ ॐ क्षिपेत्क्षीरकुम्भेनुहो

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

॥ सो·से॥ मन्त्रेशान्तेमानस॥प्रत्येनयन्मेतत्तुवर्त्तमानेपिजायते॥प्रोक्षयेतेनञ्चशिरेणास्वस्थी-
॥ २१ ॥ करणाद्युतमम्॥यस्यप्राप्यविपत्तिस्तुप्रारब्धासाधकेनतु॥स्नापयेतेनकुम्भेनया
वस्यदृतिमानव॥शरिरास्नापितंस्कन्दंशोधयित्वाप्रयत्नतः॥एतत्कुर्वीतस्नानेनत
शरीणास्वस्थीभवेत्॥सम्भनादिस्तुकानांतेषांवैक्रीडनार्थिभि॥सप्तजप्तेनतोयेन
सर्वेषांप्रोक्षणंहितं॥घटकारकृतवराविरोचनायाविलेयना॥शानमष्टोत्तरजप्ता
त्स्वलमानावितंक्षिपेत्॥भूयस्ताशुचितंगृहस्पष्टावन्हस्नानंजायते॥ततस्तुविजनेग
त्वापूजयित्वादिवाकरः॥साध्यस्यनखप्रमाणलिख्यपादशाङ्गुलमायताम्॥पुष्पैश्चैवस्व
मारस्परकृतचन्दनचर्चिते॥तेस्तुनाताडयेन्मन्त्रीसहस्रावर्त्तितेर्गुरु॥पञ्चविंशतिभिः ॥ गुरु॥
वेस्ससव्यहस्तेनसाधकः॥एकैकेनक्रमान्तुस्यप्रमन्त्रोतितसकृत्सकृत्॥तत्शरणा- ॥ २१॥
वामहस्तेनसाध्यस्याभिमूर्द्धसंक्षिपेत् सर्वातायस्यमासात्ततमप्युकर्षयेद्ध्रुवम्

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri Funding: MIDF

स्त्रियं वा पुरुषं वापि मनसापि निवर्त्तयेत्॥ न च वृक्षस्य वेधस्ता यक्षिणी। लिख्य यत्नत
कुसुमाष्टशतेनैव चन्दनाविरस्य च ताडयेत्॥ एकैकेन तु जप्तेन तां पुष्पेन समाकृ
त॥ ततस्ता प्रवामहस्तेन अवघ्रस्य च यक्षिणी॥ उत्तराभिमुखी भूत्वा सहस्राधिकं जपेत्
गृहीत्वा मुष्टिना तानि क्षिपेत् भूम्याशानमस्थले॥ रात्रौ दिने दिने ह्येवं सप्ताहात् साधक
स्यतु॥ आगच्छेन्नात्र संदेहो वासुरूपम्भूय यक्षिणी॥ आगता सा वदत्येवं किं मया साधके
श्वरः॥ वक्तव्यं साधकेन्द्रेण स्ववाक्ये प्रातुमे सदा॥ साधयित्वा तु तामेवं विचरेत् मही
तले॥ यक्षिणी हृदये कृत्वा मन्त्रपुष्पफलानि च॥ वस्त्रालंकारधूपश्च भक्ष राज्या
।पतश्चरणान्॥ कर्षये सिद्धि सहस्रयोजनादपि॥ अथवासि खड्गवाराम साधकस्तु स
मि हन्ति॥ गुडिकाभंजनं चापि पादले यारसायनम्॥ रसं चा स्पर्शनं चैव यक्षिणी सा
कस्यतु॥ प्रार्थितानु ददेति स्त्र नात्र कुर्याद्विचारणात्॥ कृतार्थ संप्रसादाल्लोके मंत्रमेत

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

त्रेयस्मरेत्॥ दष्टस्य च्छिरो करौ वा हृद्ध्यात्वा जयेद्विषं॥ डीतस्ये कालडष्टोपि अन्यदष्टे-
षु का कथा॥ पादांगुष्ठ समारभ्य ज्वलमारो विचिन्तयेत्॥ अन्ते हुंकारसंयुक्तं दष्टम-
न्त्रेणा स्तोभयेत्॥ सप्तजप्तेन हस्तेन सुष्ठा संहरते विषं॥ ततस्तु मोचयेत्सुप्तिं आकर्षे
निर्विषं भवेत्॥ आवर्त्यास हृद्वीजेन संपुटी कृत्य दष्टकम्॥ स्तम्भ भेदे षमन्त्रेणा आ-
दौ नियोजितेन तु॥ अथ किं बहुनानोक्तं नये क्रियते ग्रहः॥ छिराध्यमनयदन्त्रयो-
जयेत्सर्वकर्मसु॥ महाग्रहगृहीतानां ज्वलमानं विचिन्तयेत्॥ हरमानस्तु वेतस्य व-
स्पने दारुणग्रहा॥ बलानां गलमेव च्छारक्षमानां थ्यानिन्यसः॥ गराडपाटकलूताश्च
जलयानेन नाशयेत्॥ समिधा रुजहुन्नारे घृतक्षीरेण होमयेत्॥ हूंसंध्यामानसे
मेकं सर्वरोगा प्रणाशयेत्॥ शतमष्टोत्तरं चैव पूजयित्वा दिवाकरः॥ मृत्तिका सप्त-
वाल्मीक श्मशाने चत्वरं तु व्यथो॥ स्फक बन्दन संयुक्तं ग वा क्षीरे रा पीनयेत्॥ आदित्य-

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri Funding: MIDF

प्रतिमां कृत्वा मयपयत्नेन षडङ्गुलां ॥ विशेषं पूजयेन्नित्यं लिखेज्जोचनपासतः ॥ भामार्क
दिग्ध्रदेहेतु वस्त्रा चैव नमन्त्रो वित ॥ जपेत्सख्यां विहितन्तु पूजयित्वा जलाश्रयेत ॥ स
ग्राहयावन्मन्त्रज्ञाजितक्रोधाजितेन्द्रिय: ॥ जलकीर्णां गुरुणेन भवत्सर्वत्र मोदिनी
अथातप्षस्कवृक्षाग्रे भक्ततापयेकुश ॥ जप्याच्चाष्टशतं मन्त्रं मर्वारिवेतन्तनिवार
येत ॥ तामेव विपद्धकेवक्षारं । ग्रामयेत्साधको नम: ॥ महावातो गुरुत्वेन आगच्छे
नात्र संशय: ॥ पुनस्ववास्येत्शिघ्रं सज्ञेन तस्मना ॥ अथवा प्रतिमां ब्राह्मनि बवध्य
स्य साधक: ॥ सगात्रो चारयेत्शिघ्र उच्चते चैव मोक्षणाम् ॥ घृतक्षीरेन वेद्दूर्वासय
र्थे होमयेत्सदा ॥ पुत्रार्थे घृतयुक्तस्तु होमयेज्जसदापा ॥ राज्यकामस्तु यस्मा
निश्चाकामश्चा फलानि तु ॥ पूजयित्वा विधानेन ग्रहं सार्द्धं दिवाकरं ॥ भास्करादिक्र
मेणैव समिधस्त्वव पञ्चहस्त्रा ॥ समन्वेद समीध सूर्य्ये चायालाल सम्पति सांकरम् ॥ पू

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

॥ सो.सं ॥ जयित्वाविधानेसर्वकार्य्येषुसाधयेत्॥खादिरोमकूलेषेवआयामार्गेवुद्धस्यच॥अ
॥ २३ ॥ श्वत्थवृक्षरुवचैवडम्बरयस्तुभार्गवत्॥मवैककन्ततोवापिज्ञातव्यस्तुशनिश्चरः॥रा
होकुशमयाचैवकेतोर्दूर्वमयातथा॥घृतक्षीरेणायुक्तेस्तुग्रहाणांतुपृथकपृथक
समिधस्तुवमन्त्याहः कृत्वामारीप्रसाम्यते॥सम्मुखोभवतेराज्ञःसुभिक्षंक्षेममेव
च॥सोमोयाश्वग्रहाहृष्टोस्तेनागानेगरोश्वरा॥लोकपालास्तुतेछन्दादेशोविघ्नः
श्वरास्तुते॥ग्रहराज्ञुवशेराज्ञेआदित्यस्यस्वयंशिवम्॥अष्टाष्टोव्यापितंस्येत
ग्रहेसर्वंचराचरम्॥आदित्याधिष्ठिताचैवपूज्यन्तेतप्रयोजनम्॥सुभिक्षंक्षेममा
रोग्यंतुष्टाकरोतिसर्वतः॥अथपरवक्ष्यामिवैस्कन्दविधानंकथयामिते॥कृत्वा ॥ गुरु ॥
सूत्रराम्यन्त्रातुद्विहस्तंतुपद्मसुभ्रमा॥ग्रहेसार्द्धेनिरवेतास्मिआदित्यद्वादशाङ्गुल ॥ २३ ॥
म्॥श्वेतपद्मोपरिस्कन्दंयथारुपंपुरोदितम्॥योगंकृत्वानुपूर्वोक्तंस्थापयेत्पश्चि

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

मन्तुरवम्॥ पूजयित्वा विधानेन गन्ध पूष्पै मनोरमै॥ हयानिलो वना धुय तथा तमो विमू
पनम्॥ अधस्थो मण्डलं वृत्तं चन्दनेन यथा पुरा॥ इयारिक्तसु मोनान्तु संग्रह्य ह्या
शानेवुधेः॥ रक्तचन्दनगन्धेन प्रोक्षयित्वातु साधकः॥ जप्वा मण्डलकन्यस्य एके
कन्तु सक्तस्य कत॥ दर्शयित्वातु देवस्य नित्यमेव क्रमेन तु॥ ह्वादशाहो भवे यावन्मृय
सर्वाणि तानितु॥ महानदी नतो गन्धा नाभिमात्रेन नेस्थिते॥ अनुपूर्वे सातं पूष्पा सं
क्षन ह्वा प्रवाहयेत्॥ ततस्तु पश्चिमा पूष्या तस्मात्कर्म्म निवर्तते॥ तस्य गन्धोदकं
मूर्द्धनेर संस्पृश्य पिवेत्॥ ततस्तस्य भवे स्कन्द वाचा सिद्धिस्तु सर्वतः॥ अशोषकु
रुते क्षिप्र वाचया मनसेप्सितम्॥ विनष्टार्थमन्त्रैर्गां पूर्वं तु स्थाययेत्प्यडम्॥
तदग्रतो जपे लक्षः पूजयित्वा विधानतः॥ जपकर्म्मसु सर्वेषु समाप्ते मध्यमं त्रि
लि॥ ततस्तो उम्बरे काष्टे अग्नि प्रज्वाल्य यत्नतः॥ पश्चात्समिद्भिर्तो भिस्तु साधकस्तु

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

॥ सो.सं ॥ युतकृते॥ मत्तगजेन्द्रगामिन्यपीनोन्नतपयोधराः॥ निर्गच्छन्तिः यतः पश्चात्कुंमकुल
॥ २८ ॥ लितेक्षणात्॥ तद्गृहीत्वा तु वै वीरः प्रविशन्ति महापुरम्॥ प्रविष्टो हाटकेयस्तु पूज
येत् हृष्टमानसः॥ सिद्धिद्रव्याणि चैतस्य स्वयं देवसमुद्दितैः॥ गुडिकाञ्जनश्चैव पा
दलेपं रसायनम्॥ खड्गकमण्डलुश्चैव विचित्रा मणिमनन्धिला॥ रोचनामक्षसूत्रं
च तथा त्वारिसहस्रकम्॥ तेषां यं ज्ञो च तत्तस्य तत्तु समाधके स्वरः॥ गृहीतेन
तु वैवस्वसंज्ञायाः शतसहस्रफलम्॥ अथवा रेवमतानि तु सह क्रीडते न च॥ सच्छ
त्वेन मन्त्रेण यावद्दारुतसञ्चवम्॥ अथान्तिक्षणायनखड्गं कृत्वा द्वात्रिंशत्प्रमाङ्गुल ॥ गुरु ॥
म्॥ गोरोचनाविलिप्तं तु रक्तपुष्पैः समर्चयेत्॥ पटस्थभास्करं देववक्रं पादशोभ ॥ २८ ॥
सिध्यतु॥ ततः स्वस्वपुरस्थाय्यनक्षमेकं जपेन्मौन॥ उत्थाय मानेखड्गेन तु कामसि
द्धिमहीतले॥ द्वितीयेन तु लक्षेण खड्गधूमायनेध्रुवम्॥ तमैयोगेश्वरीसिद्धित

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

लक्ष्मेजालिर्यासि ॥ न जुहित्वा तु वैक्षित्र रवज्ञ विद्याधरो भवेत् ॥ न तस्मिन् वृसत्ते गर्भे नितिष्ठेः
दाभूतमसंवम् ॥ ततन्ते साधकं स्कन्दलीयते परमे पदे ॥ उक्ताउक्ता विश्वागेन यस्मया
कथिता पुरा ॥ न द्वै प्रयोजनं गुप्तं तदस्मिन्नातिलं कथ्यथा ॥ कथितं देवदेवेन संहिताया
विभूषरा ॥ अस्यासंज्ञास्यां विज्ञेय संहितायां षडानन ॥ एवन्ते सरहस्यं तु कथितं २
सिद्धिसाधनं ॥ विदित्वा ह्येवतत्कृत्वा साधके सुसमाहिता ॥ मंत्रमासस प्रभावेन
विचरामि महीतले ॥ सिद्धिसाधनपटलः एकादशमः ॥ ॥ कार्त्तिकेय उवाच
आर्चनप्रमाणास्य तु कानि लिख्यन्ते च यथा पयेसा तथा श्रोतुमिच्छामि तत्प्रसा
दात्सुरेश्वर कथायस्व यथा न्यायं संक्षेपेणा जरामते ॥ ईश्वर उवाच ॥ अथास्य प्रव
क्ष्यामि प्रतिमा मंत्रशोधनम् ॥ यत्किञ्चिद्रूपकायां मविभज्य नवभागिकं ॥ भागस्य
द्वादशांशेव सोनि ह्रस्वं तु स्वकाङ्गुलम् ॥ तेन स्याङ्गुलं वै प्रोक्तं वै द्वादशाङ्गुलम् ॥ मुक्त

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

॥ सो.सं॥ लगोलकं ज्ञेयकलास्येव प्रकीर्त्तितम्॥ एतैतस्य महासेन अङ्गकल्पना॥ मुखन्तु भव
॥२५॥ तेनातलत त्रक्षत्र समं श्रुभम्॥ कर्णान्तयन्न मूत्रा तनासिकाविपुकस्तथा॥ ग्रीवाप्र
माणिमजोतं नालान्तुरं भवेत्॥ छितालमूलमायामजं पाहृदसमं श्रुभम्॥ अर्द्धग्री
वाचजानुश्च पासंगुस्फोतथैव च॥ एकैकं छिकलं विद्या पादगुल्फ चतुर्दश:
आयामेन विजानीयादङ्गुष्ठोप्यङ्गुलायतो॥ अङ्गुष्ठन्तु समाच्चैव आयामेन प्रदे
शिनी॥ तस्य सोदश्यभागेश्च शेषा कमेण गाक्रामयेत्॥ अङ्गुल्यास्ता। नर्घ्यर्वाण्तु प
र्वास्तु पर्वार्द्धेन ग:॥ द्विपञ्चाङ्गुलकोविधानस्वारकार्द्ध चन्द्रवत्॥ चत्वारिमूखमा
त्राणि वाससाराया मंत्रउच्यते॥ संध्याकक्षान्तुरं यावद्द्वगोलकल्पायये त्॥ सर्व्यौ ॥गुरु॥
गमाशिवद्धाश्च सतालाकादशगोलका॥ पञ्चाङ्गुलश्रमाशेन ज्ञातव्याम ध्यमाङ्गुल ॥२५॥
म्॥ तस्यार्द्ध पर्वहीनन्तु श्रुभवेंजयहनामिका॥ तर्ज्जन्यातनुमाशेन शोभनन्तु प

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

गननः ॥ तस्यापि सर्वसर्वेषां पुनोप्णुष्टगुणो भवेत् ॥ अङ्गुष्ठकसमा चैव आयामेन
कनीयसी ॥ ऊर्द्धमानमिति ख्याता विस्तरा कथयामि ते ॥ कर्णयोरुभयोर्मध्ये म-
स्तको षोडशाङ्गुलम् ॥ ललाटपृष्ठमानन्तु सत्रिंशात्परिणाहनम् ॥ ललाटमध्य
विस्तारमत्ता त्रिकला न संशयः ॥ द्विकलाध्यङ्गुलं ध्वस्त भ्रुवो वायामतिश्च भवेत् ॥
तयोस्तर्द्धाङ्गुलं मध्ये तिम्नता सार्द्धमङ्गुलम् ॥ अक्षीमङ्गुलमायाम तस्मादर्द्धेन तावे-
स्तते ॥ तारका त्रिभागेन चतुर्थज्योतिरिष्यते ॥ निमेषो ज्ञाति समोज्ञेया विस्तारेण
भ्रुवोस्तथा ॥ नेत्रयोरन्तरं चैव अक्षिमात्रं भ्रुवोन्तरम् ॥ नराङ्गुलसमुद्धेधा नासा-
ग्रं गोलकं भवेत् ॥ सार्द्धमङ्गुलमुद्धेध्य पार्श्वयास्तु गलस्तथा ॥ उन्नतङ्गसुनाका
राम्बस्सध्याश्वतोन्नता ॥ निष्पावशाद्दशा कार्या नासापुटौ तु संमितौ ॥ आक्षश्रव-
णायोर्वसेत मध्ये पश्चाङ्गुलं भवेत् ॥ कर्णौ तु द्विकलायासौ आयामार्द्धकं गुलसं
त्रिविस्तृतौ

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

।द्व्यङ्गुलं खल्वमात्रंतु मध्याने सापविस्तृतौ॥ तुनकार्द्धाङ्गुलं सम्यक्तदर्द्धकमङ्गु
लं भवेत्॥ अङ्गुलस्य चतुर्थांशं कर्णावस्येतु विस्तरम्॥ यागमापियथा सोमाके
शृश्वापि सुशोभया॥ चिबुककाकिराप्तुलेन मध्येताष्टाङ्गुलं भवेत्॥ चिबूकध्वङ्गु
लं ज्ञेयासुदृढाविस्तराद्दापि॥ अधराङ्गुलं विस्तारं तदर्द्धमुन्नराधरः॥ मोजिकान
सुमारो न नदर्धोर्द्धन सुक्षिणी॥ नारकास्थभिणी चैव समसूत्रेण मापयेत्
करवीरोतुसनौ ज्ञेयो नासापुटे स्तास्थितौ॥ नयनानुनकाचैव समसूत्रेण लक्षये
त्॥ कर्णयोरुभयोश्चैव भ्रुवोस्वशोधये भवेत्॥ ग्रीवाष्टविस्तृता सम्यक्तनाहस्तु
गुणो भवेत्॥ अधस्तात्दङ्गुला ग्रीवा स्कन्धे दशाङ्गुलंवुभौ॥ उराहिनालविस्तारस्तु
तालसीवक्षःस्तह॥ हेकलेञ्चनानानिना हृत्कक्षान्तुरन्तुवै॥ विस्तारं कक्षयोर्म
मध्येन्त्रयंपञ्चदशाङ्गुलम्॥ नाभिमध्यारक्षेय षोडशाङ्गुलसमन्वितम्॥ नंतु

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

ना हस्तिजानीयान्तालानि चतुष्कला ॥ अष्टादशाङ्गुलं चैव विस्तारो गा कथिता भवेत् ॥
नृपुरान्तु भवन्ता ह स्थूलितदेशे तथैव च ॥ वृषगात्यङ्गुलां विद्या मेयानचतुरङ्गुलम् ॥ स्थि
वावस्थाङ्गुलाद्याङ्गौयानवृत्तासुशोभनौ ॥ उरुभ्यां विस्तुरा मूले तत्तयं तृगानाहतु: ॥ पञ्च:
गोलकविस्तारजानो नृपुरावोष्ठतम् ॥ दशाष्टावङ्गुलामध्येजघ्येजघ्ये तृभागे विस्तृते
तृभागचैव विस्तारं ततो वस्ताचतुर्दश: ॥ पुरस्तात्कलेयादामायामाविस्तरास्पि ॥ नाहच
तुर्दशं भूत्या मूलयच्च दशास्मृता ॥ तृभागाविस्तरं तत्र वाह्यमूलेत्र्यङ्गुलि ॥ शतमध्येतु
लाधस्ता मणिवन्धा चतुस्तथा ॥ सर्वत्रांत्रेपुरा नाहवाहगो पुच्छवत्समौ ॥ त प्रमङ्गुल
नलोहस्तौ वशार्द्धेनितु विस्तृतौ ॥ तर्जन्यागुष्टयोर्मध्ये गोलकं प्रविधात्यसे ॥ कनिष्टी म
णिवन्धान्तु सम्यक्पञ्चाङ्गुला भवेत् ॥ अङ्गुष्टो मणिवन्धान्तुदैकत्नेनत्र चान्तरम् ॥ षोडशा
ङ्गुलमायामसौ वर्णा मणिादपितम् ॥ मकुटमस्तकेनत्र तथादित्यस्य भूषराम् ॥ सुप्रसं

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

॥ सौ.सं. ॥
॥ २७ ॥

चासुवक्त्रा नुसुहासिस कपोलया ॥ सुवक्त्रा मध्ये सा ख्यातिक्ख्याते यरिकीर्तिता ॥ सर्वेषां चैव
देवानां दिव्यमानं मिदं स्मृतम् ॥ अधिवास पुरायन्त्र स्नापिता गन्धवारिणा ॥ विस्तरादिक्र
मा वृत्त्वा आशाहुति शत शतम् ॥ पूर्णाहुति ततो दयात् हांसवत्तूर्यनवैनवै ॥ प्रासादस्याय
ये मन्त्री किञ्चि मध्यपारस्य न्यैते ॥ अनेन विधिना सातु अर्चा सर्वत्र शोभना ॥ कृथाविम
ज्य भागं वै तस्य त्वच्चा विभागिना ॥ स्वस्ट वैः सर्व दार्वानां एक भागानुपीठिका ॥ प्रासादस्था
पयेदेव मुक्तनत्र यत्नेलिखेत् ॥ अनेनैव प्रमाणेन ततः साधनमारभेत् ॥ रक्तचन्दनवृ
क्षस्य गृहशान्त्य दागृहेत् ॥ धनधान्य समृध्यर्थी पूजपालभतेनरः ॥ ॥ अर्चन पटल
कार्तिकेयउवाच ॥ केन स्विं धानकालेतु ध्यायते योगकांक्षिणा ॥ कथयस्व सुरेशानः ॥ गुरु ॥
योगसद्भाव मुत्तमम् ॥ ईश्वरउवाच ॥ एकादिनोस्थितो योगी कृत्वा धातु समागमः ॥ दश ॥ २७ ॥
धामाग मं देहे सर्वेषां मेव धारिणाम् ॥ यत्र कुर स्थितं यत्र ज्ञानन्यं योगचिन्तमैः ॥ तेस्वासै

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

नभवेदूर्द्ध्वमुखश्वासेनत्वधोमुखम् ॥ पूरकं पूरयेद्देहं कुम्भकस्तु निरोधयेत् ॥ रेचकोरेचये
द्वायुं प्राणायामस्त्रिमंत्रयं ॥ यदर्थं तु प्रयुज्यते नतज्जानंति मोहिता ॥ समाधिं कुरुते यावत्
तावत्तिष्ठति चामरे ॥ तावदूर्द्धमुखं तत्र याति अधोमुखम् ॥ प्राणायामत्रयं स्त्वेषः क
र्त्तव्या योगावलम्बके ॥ ततः सुचिन्तयेद्योगी यदा चन्द्रसूर्य्यमण्डलं ॥ तस्य मध्ये ततः सा
ध्यं वह्निं चिन्त्य महाशिखा ॥ तत्तेजः परमं सूक्ष्मं तत् ध्यायेद्योगचिन्तकः ॥ तया यावद्देवता
शाता हृदयस्थे लक्षये ततः ॥ अनेजानिर्विनिक्रान्तो पप्रमाषायस्यत ध्रुवम् ॥ तदृष्ट्वा तु
महायोगी शशान्नज्जा कामरूपिणी ॥ स्वमनो मूलमन्त्रेण संपूतीकृत्य बुद्धिमान् ॥ जयेन्मृ
त्युञ्जयं स्वयं च कालयासनिवारणम् ॥ द्विगुणा मूलमन्त्रस्य यवमंत्राक्षेयाभवेत् ॥ करोति
वर्षकर्म्माणि स्वरूपया साधकोमति ॥ एतेव कथिता स्कन्दसंहिता वीरदुर्ल्लभा ॥ शिक्षाय
शिष्याणां तदानव्यानुवचो यथा ॥ सिरकृत्वाधरत्वात्मावेः हृष्टेनुष्ठ षडाननः ॥ कृताः

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

ञ्कलियुगेभूत्वादेवदेवप्रसाधयेत्॥ त्वत्प्रसादात्कृतानाथोहेक्षान्तव्यंमेसुरेश्वर॥ वाथु
लेक्रिययायाद्॥ ॥इतिश्रीसौरसंहितायांप्रयोजनतिलकसमाधिविधानदश
मपटलःसमाप्तः॥ ॥अस्यग्रन्थप्रमाणास्यानुपुनर्यारिशिपिरिपुतं॥ सप्तशानिक
संलेख्यसौरतन्त्रमिदंशुभमिति॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu